

370 . 1931

ข 164 ก

7.3

การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามคำแนะนำของ
ผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา

ปริญญานิพนธ์

ของ

บรรณาคม ภักดีพิพัฒน์

11 ก.ย. 2534

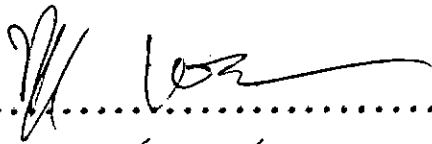
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

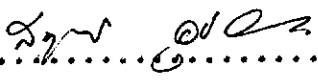
กันยายน 2533

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

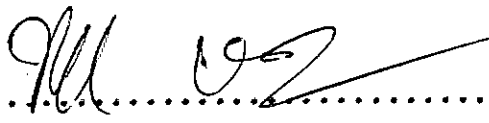
คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำคณิศรและคณะกรรมการสอบไล่พิจารณาปริญญาโท
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

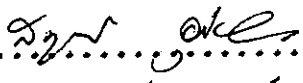
คณะกรรมการที่ปรึกษา

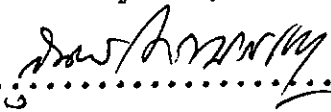
..... ประธาน
(รศ. ทวีบูรณ์ หอมเย็น)

..... กรรมการ
(รศ. สมบูรณ์ อูปัตินา)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รศ. ทวีบูรณ์ หอมเย็น)

..... กรรมการ
(รศ. สมบูรณ์ อูปัตินา)

..... กรรมการ
(รศ. ดร. สุนทร โคตรบรรเทา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาโทฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร. สมพร บัวทอง)

วันที่ 14..... เดือน กันยายน..... พ.ศ..2533.....

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือและแนะนำอย่างดียิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ทวีบุรณ หอมเป็น ประธานกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์
รองศาสตราจารย์ สมบูรณ์ อุปถัมภ์ กรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ และ
รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ โคตรบรรเทา ในฐานะกรรมการสอบปากเปล่า
และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษม สาทรายทิพย์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ
เพิ่มเติม ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ครู สังกัดกรมสามัญศึกษา
และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยาทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ คุณพรพงา ภักดีพิพัฒน์ ตลอดจนเพื่อน ๆ ทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือ
และเป็นกำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์จนสำเร็จด้วยดี

คุณประโยชน์ที่สืบมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบ เป็นเครื่องบูชาพระคุณ
บิดา มารดา และครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้การอบรมสั่งสอน จนทำให้ประสบผลสำเร็จ
และมีความเจริญก้าวหน้าในการศึกษาตลอดมา

บรรณาคม ภักดีพิพัฒน์

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	โรงเรียนมัธยมศึกษากับการบริการชุมชน	8
	การบริการด้านการศึกษา	13
	การบริการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	14
	การบริการด้านการศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน	15
	การบริการด้านอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์	15
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
	สมมติฐานการวิจัย	22
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	23
	ประชากร	23
	กลุ่มตัวอย่าง	25
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	26
	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	26
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	27

ลำดับขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล	28
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	29
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	32
การวิเคราะห์ข้อมูล	32
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
ตอนที่ 1 ทักษะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการ สภาตำบล ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดพะเยา	34
ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียน มัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา	48
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	69
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	69
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	69
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	69
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
อภิปรายผล	72
ข้อเสนอแนะ	79
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	89

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	สถานภาพและจำนวนประชากร	24
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	25
3	ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ที่มีต่อการบริการชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา ด้านการศึกษา	35
4	ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลที่มีต่อการบริการชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา ด้านเศรษฐกิจและ อาชีพ	38
5	ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ที่มีต่อการบริการชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา ด้านการเข้าร่วม กิจกรรมในชุมชน	41
6	ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ที่มีต่อการบริการชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา ด้านการให้บริการ อาคารสถานที่และวัสดุ อุปกรณ์	44
7	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียน มัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา โดยจำแนกเป็นรายด้าน	47

8	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา ที่มีต่อการบริการ ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านการศึกษา	49
9	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา ที่มีต่อการบริการ ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ...	54
10	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา ที่มีต่อการบริการ ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ของชุมชน	58
11	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา ที่มีต่อการบริการ ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านการให้บริการด้านอาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์	62
12	เปรียบเทียบผลการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกด้าน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ในจังหวัดพะเยา	66
13	เปรียบเทียบผลการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะ ของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ในจังหวัด พะเยา เป็นรายกลุ่ม	67

ภูมิหลัง

การพัฒนาชนบทนั้น ทุกรัฐบาลได้ถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะดำเนินการให้เป็นผลสำเร็จและได้ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาชนบทเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากคำปราศรัยของ ฯพณฯ พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงไว้ว่า ".....รัฐบาลนี้ถือว่าการพัฒนาชนบทเป็นการกระทำที่ของประชาชนชาวไทยทุกกลุ่ม ไม่ว่า

จะเป็นภาครัฐบาลหรือเอกชน จะต้องให้ความร่วมมือร่วมใจกันทำให้บังเกิดผลอย่างจริงจัง..." (วิรัช เทียมหงษากุล. 2529 : 7) การพัฒนาชนบทนั้นเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในหนึ่งในการนำมาใช้แก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของชาวชนบท รัฐบาลจึงได้กำหนดโครงการพัฒนาชนบทเข้าเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด้วยมีวัตถุประสงค์ที่จะยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชนบทให้ดีขึ้น (พรพรพญา นพรัก.

2520 : 7)

เพื่อให้แนวนโยบายดังกล่าวได้บรรลุผล รัฐบาลจึงได้กำหนดให้มีการร่วมมือกัน ใน 4 กระทรวงหลัก โดยให้หน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาชนบท ประกอบด้วยกระทรวงต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการ (สมาน แสงมลิ. 2529 : 5) รัฐบาลได้กำหนดนโยบายของ 4 กระทรวง ให้มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้ (สวัสดิ์ แก้วพวงศ์.

2527 : 42)

1. กระทรวงมหาดไทย ให้มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องเกี่ยวกับนโยบายพื้นฐานทางเศรษฐกิจระดับหมู่บ้าน ได้แก่ การพัฒนากลุ่มอาชีพ และการพัฒนากลุ่มท้องถิ่น
2. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนโยบายเกี่ยวกับส่งเสริมการผลิต การปรับปรุงสถาบันทางการเกษตรและกลุ่มอาชีพ

3. กระทรวงสาธารณสุข ให้นำหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนโยบายเกี่ยวกับการบริการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นด้านสุขภาพอนามัยให้ประชาชนได้รับบริการอย่างทั่วถึง ให้บริการด้านการแพทย์ และสาธารณสุขที่มีคุณภาพ สะดวก รวดเร็ว

4. กระทรวงศึกษาธิการ ให้นำหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนโยบายเกี่ยวกับเร่งรัดให้บริการทางการศึกษาแก่ประชาชน การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ การพัฒนาประชาชนในชนบทให้มีความรู้ เข้าใจสิทธิและหน้าที่ มีคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม และรักษาหวงแหนถิ่นเกิด ตลอดจนให้มีความรู้ด้านต่าง ๆ ให้เข้าใจกระบวนการพัฒนาชนบทของรัฐ

เพื่อสนองต่อนโยบายของรัฐ กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบายและกรอบในการพัฒนาชนบท โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพของคนให้มีโอกาสพัฒนาตนเอง สามารถช่วยเหลือตนเองได้ตามควรแก่ศักยภาพ และสามารถพัฒนาถึงขั้นการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นได้ (กรมสามัญศึกษา. 2530 : 104 - 106) และให้เร่งระดมสรรพกำลังจากแหล่งทรัพยากรต่าง ๆ ในท้องถิ่นเพื่อช่วยส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในชนบท (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 79 - 80) จึงเป็นภาระหน้าที่ของกรมต่าง ๆ ที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการทุกกรม จะต้องดำเนินการพัฒนาชนบทตามกรอบและนโยบายดังกล่าว

สำหรับกรมสามัญศึกษานั้น ได้กำหนดแนวปฏิบัติสำหรับการพัฒนาชนบทให้สอดคล้องต่อนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเน้นให้โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษาได้พิจารณาถึงความสำคัญ ความจำเป็นในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน และให้ความร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับผิดชอบในการพัฒนาชนบท (กรมสามัญศึกษา. 2530 : 104 - 106) ในแนวปฏิบัติ กรมสามัญศึกษาได้กำหนดบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้นำหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. หน้าที่สอนและอบรมนักเรียนให้มีความรู้ความสามารถ
2. หน้าที่สอนประชาชน และอบรมแนะนำให้ประชาชนเป็นพลเมืองดี
3. หน้าที่บริการชุมชน คือการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน

(กรมสามัญศึกษา. 2522 : 7)

จากการติดตามผลการดำเนินงาน ปัญหาที่พบจะเกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการพัฒนาชนบท ตามบทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนทั้ง 3 ประการ โดยเฉพาะในด้านผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ปกครอง นอกจากนั้นเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับการขาดงบประมาณในการดำเนินงานส่งเสริมการนิเทศงาน การติดตามและการประเมินผล (กรมสามัญศึกษา. 2530 : 104 - 106) และในปี พ.ศ. 2529 กองประเมินผลการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท พบว่า บทบาทและหน้าที่ในการพัฒนาชนบทของโรงเรียนมัธยมศึกษา ยังไม่ได้มีการกำหนดแนวปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน เป็นผลทำให้โรงเรียนบางแห่งดำเนินการไปอย่างไม่ถูกต้องและเหมาะสมตามบทบาทและหน้าที่ของตน โดยเฉพาะในระยะเริ่มแรกของโครงการ ในระยะต่อมาได้มีการกำหนดแนวปฏิบัติไว้แต่ยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ดังปรากฏจากตัวอย่างการดำเนินงานพัฒนาชนบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท รุ่นที่ 1 (มพช. 1) โรงเรียนยังไม่สามารถดำเนินการตามแนวปฏิบัติได้อย่างเต็มที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 188)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ประสบกับปัญหาและข้อจำกัดหลายประการ สมควรที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบหรือผู้บริหารโรงเรียนต้องศึกษาเพื่อหาวิธีการแก้ไขปัญหา ข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงต่อไป ปรีชา คัมภีรปกรณ (2525 : 122) ได้เสนอข้อสังเกตที่สอดคล้องต่อเหตุผลดังกล่าวไว้ว่า ถึงแม้จะมีอุปสรรคอย่างไร โรงเรียนมัธยมศึกษาต้องหาวิธีการแก้ไข ปรับปรุง ช่วยเหลือให้บริการแก่ชุมชนให้จงได้

โดยหลักการบริการชุมชน โรงเรียนต้องศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนให้ชัดเจนเสียก่อน เพราะอาจมีปัญหาลหลายประการที่อาจเกิดขึ้น ทั้งในชุมชนและสถานศึกษา เช่น ขาดการประสานงานในท้องถิ่น หมู่บ้าน ตำบล และโรงเรียน กลุ่มคนี่ล้าหลังและเสียเปรียบทางด้านเศรษฐกิจ ด้านการครองชีพจำนวนมากที่กระจาย

อยู่ทั่วไปในชุมชน (สนั่น วงศ์พิทักษ์. 2524 : 24) นอกจากปัญหาดังกล่าว
พรพวรรณ พิพิธกุลชัยพล (2518 : 40 - 48) ได้กล่าวถึงปัญหาในชุมชนที่สอดคล้อง
ไว้ว่า ชุมชนยังประสบกับปัญหาผู้นำในท้องถิ่นขาดความรู้ ขาดความเข้าใจในงานที่จะ
ก่อผลดีต่อชุมชน การขาดความร่วมมือระหว่างสมาชิกในชุมชน และขาดกำลังเจ้าหน้าที่
ของส่วนราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาและบริการชุมชน สำหรับปัญหาในโรงเรียน
นั้น ไพบุญย์ จันทย์ศ (2526 : 56) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า โรงเรียนประสบปัญหา
หลายด้าน อาทิเช่น ข้อจำกัดในด้านการดำเนินงาน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้บริหาร
ค่าครองชีพของครูไม่สมดุลย์กับรายได้ ทำให้เป็นผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติ
ภาระกิจหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียน

จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนต้องแก้ไข ปรับปรุง และต้องถือว่าบริการ
ชุมชนเป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งด้วย (สิริ เทศประสิทธิ์. 2525 : 55)

ในการบริการชุมชนนั้น กรรมการสภาตำบลนับว่ามีบทบาทที่สำคัญ เพราะเป็นผู้ใกล้ชิด
กับประชาชน และรู้สภาพปัญหาของชุมชนได้ดีกว่าโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนควรทำการ
ประสานงานกับสภาตำบลอย่างใกล้ชิด และต้องพิจารณาถึงปัจจัยและองค์ประกอบหลายด้าน
การบริการชุมชนจึงจะประสบผลสำเร็จตามจุดหมาย

จังหวัดพะเยาเป็นจังหวัดหนึ่งที่ตั้งอยู่ในบริเวณภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย
มีระยะทางอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 735 กิโลเมตร ประกอบด้วยพื้นที่
4,978,750 ไร่ แบ่งการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ มีประชากร 480,892 คน
รายได้ของประชาชน 60% มาจากการประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม และ 40% เป็น
รายได้จากการทำการประมงน้ำจืด ปศุสัตว์ และอื่น ๆ ประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน
มีโรงเรียนประถมศึกษา 285 แห่ง ระดับมัธยมศึกษา 16 แห่ง ระดับอุดมศึกษา 1 แห่ง
(แผนกปกครองจังหวัดพะเยา. 2529 : 2 - 9) ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) จังหวัดพะเยาได้ถูกกำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมาย
ใน 37 จังหวัด ซึ่งมีความยากจนหนาแน่น จะต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกในการพัฒนา
ชนบท (ศูนย์ประสานงานการพัฒนาชนบทแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 28 - 34) ปัญหาโดย

ทั่วไปของจังหวัดพะเยาเกี่ยวกับการพัฒนาแบบตามบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับสภาพปัญหาที่กล่าวมาแล้ว โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดพะเยาในฐานะที่มีหน้าที่ให้การพัฒนาชุมชนจะต้องศึกษาหาวิธีการเพื่อช่วยแก้ไขปัญาและพัฒนาชุมชนต่อไป

ผู้วิจัยจึงตกลงใจที่จะศึกษาการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 ด้าน ได้แก่ การบริการด้านการศึกษา การบริการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน และการบริการด้านอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ โดยมุ่งพิจารณาจากความต้องการของกลุ่มบุคคล ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครู กรรมการสภาตำบล ที่จะทำได้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน ในส่วนบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ในเรื่องการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เป็นข้อมูลให้แก่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อใช้ในการพิจารณากำหนดนโยบายและกำหนดแผนการบริหารงานด้านบริการชุมชนให้สอดคล้องกับความต้องการอันแท้จริงของชุมชนในจังหวัดพะเยา
2. เป็นข้อมูลให้แก่โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ นำไปเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงาน การอำนวยการ การประสานงาน เพื่อให้งานบริการชุมชนประสบผลสำเร็จ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาทัศนะของการบริการชุมชนของผู้บริหารโรงเรียน ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา และกรรมการสภาตำบลของจังหวัดพะเยา ในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ได้แก่

- 1.1 ด้านการศึกษา
- 1.2 ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ
- 1.3 ด้านรวมกิจกรรมของชุมชน
- 1.4 ด้านการให้บริการอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์

2. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษามีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในจังหวัดพะเยา ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน 41 คน ครู 682 คน กรรมการสภาตำบล 1,378 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 36 คน ครู 302 คน กรรมการสภาตำบล 322 คน รวมจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง 660 คน

4. ตัวแปรที่จะศึกษา

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของ

4.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

4.1.2 ครู

4.1.3 กรรมการสภาตำบล

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริการชุมชนของโรงเรียน 4 ด้าน คือ

4.2.1 ด้านการศึกษา

4.2.2 ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ

4.2.3 ด้านรวมกิจกรรมชุมชน

4.2.4 ด้านการให้บริการอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดพะเยา
2. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่บริหารกิจการของโรงเรียน ประกอบด้วย ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้บริหารที่ได้รับแต่งตั้งจากกรมสามัญศึกษา
3. ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดพะเยา
4. กรรมการสภาตำบล หมายถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน แพทย์ประจำตำบล ผู้ทรงคุณวุฒิหมู่บ้านละ 1 คน และครูประถมศึกษาตำบลละ 1 คน
5. ทศนะ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และกรรมการสภาตำบล ที่ต้องการให้การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
6. การบริการชุมชน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนมัธยมศึกษาจัดให้แก่ชุมชน 4 ด้าน ประกอบด้วย
 - 6.1 ด้านการศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมอันเป็นผลให้ประชาชนมีความรู้ความสามารถทางวิชาการเพิ่มขึ้น เช่น การจัดการศึกษาผู้ใหญ่ การให้ข่าวสารทางวิชาการ
 - 6.2 ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ หมายถึง การจัดกิจกรรมของโรงเรียนเพื่อช่วยให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีความก้าวหน้ามั่นคงในการประกอบอาชีพมากขึ้น เช่น การแนะนำให้รู้จักการเลี้ยงสัตว์ การแนะนำให้รู้จักการเพิ่มผลผลิตด้านการเกษตรกรรม เป็นต้น
 - 6.3 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนได้จัดขึ้นเพื่อเป็นการร่วมมือและสนับสนุนในกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้น เช่น งานประเพณีต่าง ๆ การนับหน้าตา การกีฬา เป็นต้น
 - 6.4 ด้านการให้บริการอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ หมายถึง การที่โรงเรียนให้ชุมชนใช้อาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรมการให้ยืมสิ่งของเครื่องใช้ เช่น อุปกรณ์การศึกษา เป็นต้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

โรงเรียนมัธยมศึกษากับการบริการชุมชน

ความหมายของการบริการชุมชน

การบริการชุมชน หมายถึง การอำนวยความสะดวกด้านความรู้และสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนตามควรแก่สภาพที่เหมาะสม (การา ที่ปะปาล. 2521 : 213)
2521 : 213)

บทบาทและหน้าที่ของ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการบริการชุมชน

การบริการชุมชนนับว่าเป็นหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพราะโรงเรียนมีหน้าที่โดยตรงที่จะต้องสร้างสรรค์และปรับปรุงสังคมปัจจุบันให้ดีขึ้นด้วยประการต่าง ๆ นั่นคือ โรงเรียนควรเป็นผู้นำในสังคม (พัส หันนาสินทร์, 2521 : 12) สำหรับโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ได้วางนโยบายที่จะให้โรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นศูนย์กลางชุมชน ทั้งในด้านวิชาการและบริการด้านอื่น ๆ ที่จำเป็นแก่ชุมชน โดยเริ่มตั้งแต่โครงการพัฒนาโรงเรียนมัธยมในส่วนภูมิภาค (คมภ.) ต่อจากนั้นก็เริ่มโครงการโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท (มพช.) โดยเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ 2523 จุดมุ่งหมายของโครงการก็เพื่อที่จะส่งเสริมความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาของประชาชนในชนบทและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชนบทให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้โรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นแหล่งกลางทางวิชาการของชุมชน อันจะเป็นทางหนึ่งในการพัฒนาชนบท นอกจากนี้ยังได้วางแนวปฏิบัติการบริหารโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน โดยมุ่งให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางทางความรู้และแบบปฏิบัติทางการอาชีพมาอย่างแก่ชุมชน ทั้งสามารถเป็นแหล่งรวมในการประกอบกิจกรรมของชุมชนได้ และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการ

เสริมสร้างพัฒนาโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้าไปทั่ว (กรมสามัญศึกษา. 2523 : 3)
การศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างชาตินานาอารยประเทศ จึงให้ความสำคัญ
และการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการต่าง ๆ เพื่อผลักดันให้การศึกษาของชาติบรรลุถึง
เป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ (เจดีย์ สหราช. 2522 : คำนำ) และสถาบัน
ต่าง ๆ ที่มีขึ้นในสังคม ย่อมเกิดขึ้นเพื่อให้บริการแก่สังคม หรือเพื่อสนองความต้องการของสังคม
นั้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังนั้นโรงเรียนควรให้บริการแก่ชุมชนดังนี้ (นิพนธ์ คณเสวี. 2517:108)

1. จัดให้มีกรรมการโรงเรียนโดยการเลือกตั้ง
2. เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนนอกเวลาเรียน หรือ
วันหยุดเกี่ยวกับการให้การศึกษา และการประชุมหรือจัดงานพิธีต่าง ๆ ซึ่งเป็นกิจกรรม
ของชุมชน
3. จัดหลักสูตรให้สัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน เพื่อสามารถนำความรู้ที่
เรียนไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้
4. จัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการ
จัดกิจกรรมทางสังคม

การบริการชุมชนของโรงเรียนไม่เฉพาะแต่การช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว
เท่านั้น แต่การบริการชุมชนอาจทำในรูปของการจัดบริการต่าง ๆ ทั้งทางด้านการส่งเสริม
ความรู้ทางวิชาการ โดยการจัดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมของโรงเรียน การจัดสอน
หรือบรรยายพิเศษแก่ประชาชนตามโอกาสอันควร จัดบริการด้านสหกรณ์ โดยการจัด
สถานที่พักผ่อนหย่อนใจในบริเวณโรงเรียน การจัดการแข่งขันกีฬาประชาชน ตลอดจน
การให้ประชาชนมีอาคารสถานที่หรือวัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียนเพื่อใช้ในกิจกรรมส่วนรวม
ของชุมชน ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เปรียบเสมือนศูนย์กลางประชาคม (วิญญู สาขร. 2516 :
306 - 330) ลักษณะที่สำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จะเป็นศูนย์กลางของชุมชนนั้น
จะต้องเป็นทั้งสถานที่ที่ให้การศึกษาระบบโรงเรียนและการศึกษานอกระบบโรงเรียน
แก่ประชาชนในท้องถิ่น โดยจัดหลักสูตรให้เอื้ออำนวยต่อการใช้วัตถุดิบ ใช้ทรัพยากร
วิทยาการ ตลอดจนช่วยพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น มีคณะกรรมการประกอบด้วยบุคคลระดับ

ผู้นำท้องถิ่น จัดโปรแกรมการเรียนรู้ให้สนองความต้องการ และสอดคล้องกับอาชีพของ
ท้องถิ่น (เช่น แก้วยศ. 2519 : 256 - 267) บทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ที่จะให้บริการชุมชนได้ดีในระดับใดนั้นขึ้นอยู่กับสภาพของโรงเรียน ซึ่งควรให้การบริการ
ชุมชนตามสภาพของโรงเรียนโดยทั่วไปแล้ว โรงเรียนควรจัดบริการชุมชนในด้านต่าง ๆ
ต่อไปนี้

1. โรงเรียนควรจัดที่อ่านหนังสือพิมพ์ หรือที่อ่านหนังสือทั่วไปสำหรับชุมชน
ขึ้นในโรงเรียน รวมทั้งการบริการให้ยืมหนังสือในห้องสมุด
2. โรงเรียนควรให้ชุมชนได้มีโอกาสใช้โรงเรียนเป็นที่ประกอบพิธีต่าง ๆ ได้
เช่น ใช้หอประชุมโรงเรียน ตลอดจนให้ยืมอุปกรณ์บางอย่างของโรงเรียน
3. โรงเรียนควรจัดบริการแนะแนวให้ความรู้แก่ชุมชนหลาย ๆ ด้านเท่าที่
โรงเรียนจะทำได้ เช่น ด้านการเกษตร ด้านอนามัย และกฎหมายเบื้องต้นที่จำเป็น
4. โรงเรียนจัดนิทรรศการแก่ชุมชน เช่น จัดสถานที่เล่นกีฬาโดยใช้สนาม
ของโรงเรียน
5. โรงเรียนควรจัดบริการข่าวสารให้ความรู้เตือนความจำแก่ชุมชน โดย
อาจจัดทำเป็นข่าวสารหรือป้ายประกาศ
6. โรงเรียนควรเป็นที่พึ่งของชุมชนในบางโอกาส เช่น บริการนำค่าน้ำใช้
ในขณะที่ชุมชนขาดแคลน ติดต่อแพทย์มาฉีควัคซีนเพื่อป้องกันโรค จัดวิทยากรมาบรรยาย
ให้ความรู้ด้านสาธารณสุข ให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครอง
7. โรงเรียนจัดงานและจัดนิทรรศการทุกครั้ง ควรให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมเป็น
เจ้าของงานด้วย และการแสดงผลงานของนักเรียนควรให้ท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมแสดง
ผลงานด้วย (ศึกษานิเทศก์. 2522 : 471 - 472) นอกจากนี้โรงเรียนมัธยมศึกษา
ควรเป็นแหล่งสำคัญทางวิชาการและศูนย์กิจกรรมของชุมชน ควรบริการในด้านการศึกษา
และกิจกรรมอื่น ๆ เช่น

1. จัดโรงเรียนเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่
2. เป็นแหล่งค้นคว้าความรู้และข่าวสารต่าง ๆ
3. จัดเป็นศูนย์ฝึกวิชาชีพหรือสอนวิชาต่าง ๆ ตามกลุ่มผู้สนใจ
4. ให้บริการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ อุปกรณ์ และบุคลากรแก่ประชาชน
5. เป็นผู้นำหรือมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี ศิลปกรรม

ตลอดจนภาวะแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

6. ช่วยเหลือประชาชน บริการสาธารณะต่าง ๆ เช่น การจราจร การดับเพลิง พัฒนาท้องถิ่นและการสุขาภิบาล (ชงศ์ วงษ์ชัย. 2519 : 252 - 253) ในการให้บริการชุมชนนั้น โรงเรียนมัธยมศึกษายังสามารถที่จะทำได้อีกในหลาย ๆ รูปแบบ เช่น อาจบริการในรูปของการช่วยเหลือ การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน การจัดพิพิธภัณฑ์ การจัดห้องสมุดชุมชน การส่งเสริมศิลปะพื้นเมือง การให้ความรู้ใหม่ ๆ ทางอาชีพ การป้องกันการโฆษณาชวนเชื่อจากฝ่ายตรงข้าม (สนธิ ยี่รงค์. 2521 : 12 - 13) ส่วนประสิทธิภาพและความสำเร็จของงานบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจะประสบผลสำเร็จมากน้อยในระดับใดนั้น สิ่งสำคัญที่โรงเรียนจะต้องคำนึงถึงก็คือ ความต้องการของประชาชนในชุมชน ว่าชุมชนมีความต้องการบริการด้านใด มากน้อยเพียงใด ซึ่งโรงเรียนจะต้องศึกษาลักษณะและความต้องการนั้น ๆ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการจัดงานบริการให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชน สุพิชญา ชีระกุล (2520 : 53 - 55) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับความต้องการของชุมชนไว้ว่า

1. ชุมชนต้องการปรับปรุงสุขภาพอนามัยของตนและของชุมชน เพื่อต้องการอยู่ดีมีสุขภาพสมบูรณ์
2. ชุมชนต้องการปรับปรุงมาตรฐานการครองชีพของครอบครัวให้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น เพื่อยกระดับการกินอยู่ให้สูงขึ้น มีการประกอบอาชีพที่มั่นคง
3. ชุมชนต้องการรู้หนังสือ อ่านออกเขียนได้ สามารถติดตามข่าวสารการบ้านการเมือง สามารถเรียนรู้ต่อไปได้ด้วยตนเอง และแสวงหาความสุขและความมั่งคั่งจากการอ่านหนังสือ

4. ชุมชนต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ทั้งต้องการการพักผ่อนที่ถูกต้อง และใช้เวลาว่างเพื่อเพิ่มพูนรายได้

5. ต้องการยกระดับสนิคม เข้าถึงศิลปะ รู้จักทัศนศิลป์และวิเคราะห์คุณค่า ความดีความงาม รู้จักใช้ประโยชน์จากสื่อสารมวลชนให้คุ้มค่า

6. ชุมชนต้องการฝึกฝนความสามารถ และประสิทธิภาพในการใช้เครื่องจักรกล และเครื่องมือต่าง ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากขึ้น

7. ชุมชนต้องการธำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรม ระ เเบียบประเพณีอันดีงามของชาติ และรักษาคุณสมบัติประจำชาติเดิมไว้ให้คงอยู่ตลอดไป

8. ชุมชนต้องการจะปฏิบัติตนอย่างถูกต้องและปลอดภัยในฐานะที่เป็นพลเมืองดี ของชาติในสังคมประชาธิปไตย

ความต้องการของชุมชนดังกล่าวแล้วนั้น มีผลกระทบต่อการจัดทำหลักสูตรและการบริการชุมชน เพื่อโรงเรียนจะได้มีโอกาสพัฒนาชุมชนให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชน อย่างไรก็ตามโรงเรียนเป็นเพียงหน่วยหนึ่งของสังคมที่จะเสริมสร้างสมาชิกที่ดีให้แก่ชุมชนช่วยแก้ปัญหาบางอย่างของชุมชน และจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อชุมชน เช่น กิจกรรมประเภทสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กิจกรรมเพื่อเสริมอาชีพแก่ชุมชน สนับสนุนและร่วมมือกับชุมชนจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณี ตลอดจนจัดให้โรงเรียนมีบทบาทเป็นสื่อกลางระหว่างส่วนราชการกับประชาชน (สามารถ จุ้ยทอง และคนอื่น ๆ. 2521 : 22 - 27) ในการจัดโครงการบริการชุมชน นอกจากจะมีประโยชน์โดยตรงกับทางโรงเรียนและชุมชนแล้ว ยังทำให้เกิดผลดีแก่นักเรียนอีกด้วย โดยให้นักเรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน พรรพรวณ พิพิธกุลชัยพล (2518 : 40 - 48) ได้วางจุดมุ่งหมายของโครงการบริการชุมชนไว้ดังนี้

1. เพื่อให้เด็กได้ทราบถึงการปรับปรุงด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่น
2. เพื่อให้เด็กได้ช่วยเหลือ ร่วมมือปรับปรุงท้องถิ่นตามโครงการ

3. เพื่อให้เด็กได้ทราบถึงปัญหาและการแก้ไขร่วมกับชุมชน

4. เพื่อให้เด็กได้เตรียมตัวเป็นตัวแทนที่ดีของชุมชนต่อไป

เมื่อโรงเรียนได้วางโครงการบริการชุมชนแล้ว การที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้น ผู้ที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายก็คือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยผู้บริหารและครูจะต้องทำหน้าที่ให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการให้ความรู้ แนะนำอาชีพและสุขภาพอนามัยที่คนในชุมชนนั้นต้องการ (สมศักดิ์ ศรีมาโนชญ์. 2523 : 11) เรื่องนี้หัวหน้าสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ประสานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้ดี ตลอดทั้งเป็นผู้จัดกลุ่มผู้ร่วมงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้วย (William. 1964 : 462) การที่ผู้บริหารจะปฏิบัติงานด้านนี้ให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น จะต้องมีความเข้าใจชุมชนทั้งทางค่านิยมรูปแบบของความคิดเห็นของตัวบุคคลและองค์กรในชุมชน และต้องมีความสามารถที่จะโน้มน้าวความคิดและการกระทำของชุมชนให้สัมพันธ์กับโรงเรียนได้ด้วย โดยอาศัยการประชาสัมพันธ์ที่ต่อเนื่อง เข้าใจง่าย มีความจริงใจ และเหมาะสมกับความรู้ลึกของประชาชน พร้อมกับเป็นการกระทำของชุมชนให้สัมพันธ์ในทางสร้างสรรค์ (Gall. 1964 : 321) อย่างไรก็ตามการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจะประสบผลสำเร็จด้วยดี ควรอาศัยหลัก 3 ประการคือ ง่าย ประหยัด และปฏิบัติได้

งานบริหารการศึกษานั้น ไม่มีงานใดที่ประสบความสำเร็จกับความยุ่งยากและต้องใช้ศิลปะพร้อมทั้งความพยายามในการบริหารมากเท่ากับการบริหารงานในด้านสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน สตูปส์ (Stoops. 1961 : 514 - 515) การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา นอกจากจะช่วยทำความเจริญให้กับชุมชนแล้ว ยังเป็นการช่วยลดปัญหาของชุมชนอีกด้วย การบริการชุมชนในแต่ละด้านได้มีผู้เสนอแนวคิดไว้ดังต่อไปนี้

1. ด้านการศึกษา

โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกระดับเป็นทั้งสถานที่ให้การศึกษาในระบบโรงเรียนและระบบนอกโรงเรียนแก่ประชาชนในท้องถิ่น การบริการด้านวิชาการควรสนองความต้องการของท้องถิ่น การจัดกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการจัดห้องสมุด จัดศูนย์วิชาการ ควรคำนึงถึง

ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับควย (สุรพันธ์ ยันต์ทอง. 2525 : 135) มานพ
 กวละที (2525 : 78 - 79) ได้เสนอแนวความคิดที่สอดคล้องไว้ว่า การบริการ
 ชุมชนด้วยการศึกษาถือว่าเป็นรากฐานสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพสูงขึ้น
 หรืออาจกล่าวได้ว่าการพัฒนาคนคือการพัฒนาชุมชนนั่นเอง ซึ่งอาจจะจัดกระทำได้หลาย
 วิธี อาทิเช่น

- 1.1 วางแผนการใช้หลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น
- 1.2 เปิดบริการแนะแนวเพื่อชุมชนในโรงเรียน
- 1.3 จัดบริการห้องสมุดเพื่อประชาชน
- 1.4 เผยแพร่เอกสารทางวิชาการให้ประชาชนทราบเป็นประจำ
- 1.5 เชิญชวนประชาชนเข้าชม หรือร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่โรงเรียน

จัดขึ้น

- 1.6 โรงเรียนให้การศึกษานอกโรงเรียน หรือเยาวชนที่ไม่มีโอกาสได้เรียนตาม
 เวลาปกติ
- 1.7 จัดหรือช่วยให้มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน

2. ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ

หน่วยศึกษานิเทศก์ (2524 : 24) ได้เสนอแนวคิดและหลักการไว้ว่า
 การประกอบอาชีพของประชาชนในชุมชนนับว่าสำคัญยิ่ง เพราะจะมีผลกระทบไปถึง
 คุณภาพการศึกษาในท้องถิ่นด้วย ถ้าประชาชนมีฐานะทางเศรษฐกิจดีย่อมมีส่วนสนับสนุน
 และให้ความร่วมมือกับโรงเรียนได้มากขึ้น การที่โรงเรียนจะพัฒนาด้านอาชีพและเศรษฐกิจ
 แก่ชุมชนนั้นเป็นสิ่งที่ควรกระทำอย่างยิ่ง แต่ควรอยู่ในขอบเขตที่จำกัดตามกำลังความสามารถ
 ที่จะกระทำได้ เช่น

- 2.1 โรงเรียนจัดครูสายอาชีพออกไปให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชน
- 2.2 โรงเรียนให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสินเชื่อ แหล่งเงินทุน รวมทั้ง

การลงทุนอย่างประหยัดแก่ประชาชน

- 2.3 โรงเรียนให้ความรู้ในการแก้ไขปัญหาระหว่างพ่อค้าคนกลางแก่ประชาชน

2.4 โรงเรียนแนะนำความรู้และทดลองทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน
แก่ชุมชนตามความสามารถ

3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน

นภาพรณี อัจฉริยะกุล (2526 : 192) ได้แสดงทัศนะว่า โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน จะต้องให้ความร่วมมือสร้างความก้าวหน้าแก่ชุมชนตามบทบาทหน้าที่ อาจดำเนินการได้ดังนี้

- 3.1 โรงเรียนกับชุมชนร่วมกันทำความสะอาดบริเวณวัด หรือสถานที่
สาธารณะประโยชน์
- 3.2 หัวหน้าสถานศึกษากับคณะกรรมการสภาตำบลร่วมกันวางแผนในการ
พัฒนาชุมชน
- 3.3 โรงเรียนให้ความร่วมมือจัดการแข่งขันกีฬาของชุมชน
- 3.4 โรงเรียนร่วมมือกับทางวัดจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจแก่ประชาชน
ในชุมชน
- 3.5 โรงเรียนให้คำแนะนำแก่ชุมชนในการนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิด
ประโยชน์

4. ด้านการให้บริการอาคารสถานที่ วัสดุ - อุปกรณ์

หน่วยศึกษานิเทศก์ (2524 : 91 - 92) ได้เสนอหลักการไว้ว่า การบริการชุมชนนั้น นอกจากจะให้บริการเกี่ยวกับอาคารสถานที่แล้ว โรงเรียนจำเป็นต้องบริการชุมชนในด้านอื่นอีก เช่น วัสดุ หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ทั้งนี้อาจปฏิบัติได้หลายวิธีคือ

- 4.1 ให้ประชาชนยืมอุปกรณ์กีฬา เพื่อใช้ฝึกซ้อมหรือเล่นกีฬา
- 4.2 ให้ประชาชนยืมเครื่องมือทางการเกษตร เพื่อใช้ในงานของส่วนร่วม
- 4.3 ให้ประชาชนยืมอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่หาได้ยากในชุมชน เช่น
เครื่องฉายภาพนิ่ง เครื่องฉายสไลด์ เป็นต้น

พจน์ บุญรัตพันธุ์ (2519 : 98) ได้เสนอหลักการไว้ว่า โรงเรียนควรพิจารณาจัดบริการชุมชนในหลายด้าน อาทิเช่น

1. การจัดกลุ่มสนใจในคำเอาชีวิตรักกับประชาชน โรงเรียนให้ประชาชนยืมเครื่องมือหรืออุปกรณ์เพื่อการฝึกปฏิบัติแก่ประชาชน
2. โรงเรียนเข้าร่วมงานประเพณีของท้องถิ่น
3. โรงเรียนให้ประชาชนใช้สถานที่ของโรงเรียนเป็นที่พักผ่อน เมื่อชุมชนประสบกับภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย หรือวาตภัย เป็นต้น

ในทัศนะของ นาฏเดลีว สุมาวงศ์ (2526 : 20 - 22) ได้เสนอแนวคิดที่ว่า โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ตั้งขึ้นด้วยเงินภาษีอากรของประชาชน และเงินที่ประชาชนบริจาคยอมถือว่าโรงเรียนเป็นของชุมชนและเพื่อชุมชน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว โรงเรียนและชุมชนจะต้องร่วมมือกันในการสร้างความก้าวหน้าให้แก่ชุมชน โดยวิธีการดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีคณะกรรมการของโรงเรียนโดยการเลือกตั้ง
2. เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนนอกเวลาเรียน หรือวันหยุดเกี่ยวกับการให้การศึกษาและการประชุม หรือจัดงานพิธีต่าง ๆ ซึ่งเป็นกิจกรรมของชุมชน
3. จัดหลักสูตรให้สัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน เพื่อสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. จัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน เพื่อทำให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมทางสังคม

จากบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อสนองนโยบายของรัฐ โรงเรียนเป็นสถานที่ที่อยู่ในชุมชน จึงต้องมีภารกิจที่จะสนองความต้องการของชุมชนโดยการจัดกิจกรรมหลาย ๆ ด้าน เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและหลักการทางการศึกษาได้อย่างถูกต้อง โรงเรียนต้องพยายามหาคำตอบจากคำถามที่ว่า ทำอย่างไรโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงจะมี

บทบาทร่วมพัฒนาชุมชน ช่วยเหลือชุมชนให้ได้รับผลประโยชน์จากโรงเรียน ในเวลาเดียวกันก็ให้ชุมชนเข้ามาช่วยเหลือและพัฒนาโรงเรียนด้วย (เชียร ศิลนะชัย.

2528 : 15)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สมภิตี จันทภูมิ (2513 : 89) ได้วิเคราะห์งานบริหารบุคคลของครูใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพระนคร ในปี พ.ศ. 2513 พบว่า ครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาได้ทำการติดต่อกับผู้ปกครองนักเรียน และจัดบริการชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำ

จิระ สิทธิ (2519 : 86 - 97) ได้ทำการวิจัยงานบริหารการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 12 พบว่า โรงเรียนได้ปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนในระดับต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากมีปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ โรงเรียนไม่ได้ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียนให้ผู้ปกครองของนักเรียนทราบ ครูไม่มีโอกาสพบผู้ปกครองนักเรียน เพื่อให้คำแนะนำต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียน โรงเรียนไม่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนตามความจำเป็น และโรงเรียนยังขาดอุปกรณ์ที่จะใช้อำนวยประโยชน์ต่อชุมชน

สนอง สุวรรณวงศ์ (2519 : 97 - 101) ได้ศึกษาบทบาทและความต้องการของชุมชนเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาประเภทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา โดยศึกษาจากกลุ่มกรรมการศึกษา และกลุ่มของประชาชน ใน พ.ศ. 2519 พบว่า กลุ่มกรรมการศึกษาและกลุ่มประชาชนต้องการให้โรงเรียนจัดสอบฝึกฝนประชาชนให้อ่านออกเขียนได้ดียิ่งขึ้น ในด้านปัญหาต่าง ๆ กลุ่มกรรมการศึกษาต้องการให้นักเรียนร่วมพิธีกรรมทางศาสนาในท้องถิ่น กลุ่มของสมาชิกสภาตำบลและประชาชน ต้องการให้ครูออกเยี่ยมเยียนประชาชน เป็นกันเองกับชาวบ้าน ต้องการให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมของวัดอย่างใกล้ชิด

ประจวบ ทอตระกุล (2519 : 39 - 45) ทำการศึกษาบทบาทการบริหาร
ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วน
จังหวัดอ่างทอง โดยศึกษาจากทัศนะของครูและประชาชน พบว่า ครูใหญ่ยังปฏิบัติงาน
ด้านนี้อยู่ในระดับต่ำ ครูและประชาชนคาดหวังว่า ครูใหญ่ควรจะดำเนินการด้านนี้ให้
มากกว่าที่เคยปฏิบัติอยู่ โดยเฉพาะทางด้านการจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประกอบ
อาชีพแก่ประชาชนในชุมชน ซึ่งเป็นงานบริการชุมชนของโรงเรียนโดยตรง

พวงศักดิ์ คุ้มไข่น้ำ (2519 : 65 - 67) ได้ศึกษากิจกรรมและปัญหาในการ
ดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใน พ.ศ. 2519 พบว่า
การดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนในด้านการบริการให้ความรู้แก่ประชาชน และปรับปรุง
ชุมชน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับต่ำ ส่วนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี
และร่วมมือกันฝ่ายอนามัยเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัย และ
การปรับปรุงอนามัยของชุมชน สอนวิชาชีพแก่ชุมชน การบริการด้านอาคารสถานที่ ยังมี
การดำเนินการอยู่ในระดับต่ำเช่นกัน

วิสัน จุมปาแปด (2520 : 85 - 89) ทำการวิจัยเรื่อง งานบริการสังคม
ของโรงเรียนอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม ใน พ.ศ. 2520 พบว่า งานบริการสังคม
ของสถาบันอุดมศึกษาเน้นในการบริการด้านการศึกษามากที่สุด และด้านการเกษตรน้อยที่สุด
อาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาคาดหวังว่าการบริการสังคมของสถาบันอุดมศึกษา ควรให้การ
บริการเรียงตามลำดับมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการศึกษา ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว
ด้านเศรษฐกิจ ด้านการปกครอง และด้านการเกษตร ส่วนกลุ่มของสมาชิกสภาตำบล
และประชาชนมีความคาดหวังว่า สถาบันอุดมศึกษาควรบริการสังคมเรียงลำดับจากมากไป
หาน้อยดังนี้ ด้านการเกษตร ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัว
ด้านการปกครอง

ประสิทธิ์ เทียมเดช (2521 : 48 - 50) ได้ทำการศึกษาด้านการบริการ
ชุมชนของวิทยาลัยครูตามทัศนะของผู้บริหารการศึกษา ครู และผู้นำท้องถิ่นในเขตการศึกษา 5
ในปี พ.ศ. 2521 พบว่า ผู้นำท้องถิ่นได้รับการบริการด้านพัฒนาเศรษฐกิจและอาชีพเป็น

อันดับหนึ่ง คำนวณอาคารสถานที่เป็นอันดับสุดท้าย ครูและผู้บริหารเห็นว่า ควรให้บริการ
 ด้านส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการ เป็นอันดับหนึ่ง ด้านอนามัยและชีวิตครอบครัวเป็นอันดับ
 สุดท้าย สำหรับด้านการบริการที่คาดหวัง พบว่า ผู้นำท้องถิ่นต้องการบริการด้านพัฒนา
 เศรษฐกิจและอาชีพเป็นอันดับหนึ่ง ส่วนผู้บริหารและครูต้องการบริการด้านความรู้ เป็น
 อันดับหนึ่ง

ชัชวาลย์ อำมาตย์มณี (2521 : 52 - 70) ได้ทำการศึกษางานบริหาร
 การศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 8 ใน พ.ศ. 2521 พบว่า
 การบริการชุมชนในเขตการศึกษา 8 ยังอยู่ในระดับต่ำ และพบว่าปัญหาในการให้บริการ
 ชุมชนนั้นมีสาเหตุมาจากประชาชนส่วนใหญ่อยู่กระจัดกระจายห่างกันมาก ยากแก่การติดต่อ
 ประสานงาน เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์และการคมนาคม เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่สูง
 เป็นเหือกเขา ถนนหนทางไปมาไม่สะดวก ที่สำคัญที่สุดคือ ความไม่ปลอดภัยจากผู้ออกการร้าย
 คอมมิวนิสต์

ถวัลย์ บุญแสน (2522 : ง - จ) ได้ทำการศึกษาการบริหารการศึกษาของ
 โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 6 ใน พ.ศ. 2522 พบว่า งานบริหารการศึกษา
 โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 6 นั้น ตามความคิดเห็นของประชากรทั้งสามกลุ่ม
 คือ ผู้บริหาร ครู และประชาชน พบว่า โรงเรียนปฏิบัติงานทั้ง 5 ประเภทอยู่ในระดับ
 น้อยทั้งสิ้น โดยจัดลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ งานบริหารบุคคล งานบริหารกิจการ
 นักเรียน งานบริหารวิชาการ และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

อารีย์ ไชยราช (2523 : 55) ได้ศึกษาปัญหาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
 ระดับตำบลในเขตการศึกษา 10 ใน พ.ศ. 2523 พบว่า การบริหารงานด้านความสัมพันธ์
 กับชุมชน มีข้อที่ปฏิบัติมากที่สุดคือ การจัดงานประเพณีต่าง ๆ ร่วมกับท้องถิ่น ส่วนข้อที่
 ปฏิบัติน้อยที่สุดคือ โรงเรียนใช้แหล่งอาชีพในชุมชนเป็นประโยชน์ต่อการฝึกอบรมนักเรียน

สงัด มิตถิตติ (2525 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริการของชุมชน
 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย พบว่า ครูมีความ
 ต้องการให้การบริการด้านวิชาการมากที่สุด สำหรับผู้บริหาร เกษตรกร และผู้ไม่ใช่เกษตรกร

มีความต้องการด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านโภชนาการ และอนามัย ด้านการช่วยเหลือกิจกรรมชุมชน พบว่า ผู้บริหาร ครู เกษตรกร และ ผู้ไม่ใช่เกษตรกรมีความต้องการในระดับมาก ด้านบริการ อาคารสถานที่และอุปกรณ์ มีความต้องการในระดับปานกลางทุกกลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบความต้องการบริการเป็น ส่วนรวมระหว่างผู้บริหาร ครู เกษตรกร และผู้ที่ไม่ใช่เกษตรกร พบว่า ในแต่ละด้าน มีความต้องการไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านโภชนาการและอนามัย และยังพบว่าปัญหาด้าน งบประมาณ และปัญหาบุคลากรเกิดปัญหามากที่สุด และสาเหตุที่เกิดปัญหามากที่สุดคือ วัสดุอุปกรณ์ไม่พอเพียงที่จะให้บริการแก่ชุมชน

อุดม ปัญญา (2528 : 132 - 133) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริการชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสระบุรี ตามทัศนะของผู้บริหาร ครู และกรรมการ สภาตำบล พบว่า ผู้บริหารให้การบริการด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการศึกษา เศรษฐกิจและอาชีพ พัฒนาชุมชน และร่วมกิจกรรมชุมชนอยู่ในระดับ ปานกลาง ตามทัศนะของครู พบว่า โรงเรียนให้การบริการด้านการพัฒนาชุมชนและเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน ตลอดจนบริการด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการศึกษา เศรษฐกิจและอาชีพอยู่ในระดับน้อย กรรมการสภาตำบลเห็นว่า โรงเรียนให้การบริการชุมชนในระดับปานกลางทุกด้าน ตามทัศนะของผู้บริหาร ครู กรรมการสภาตำบลในเมืองและในชนบท มีข้อคิดเห็นด้านบริการทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

งานวิจัยในต่างประเทศ

เบอร์ตัน (Barton. 1973 : 4596 - A) ได้ศึกษาถึงการบริการชุมชน ของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาในรัฐอลาบามา ใน ค.ศ. 1973 พบว่า หัวหน้าฝ่ายบริหาร มีความรับผิดชอบโดยตรงต่อกิจกรรมชุมชน มีเพียงบางแห่งที่ผู้บริหารรับผิดชอบเป็นระดับรอง ลงไป ซึ่งส่วนมากจะไม่มีการจัดงบประมาณสำหรับการบริการโดยเฉพาะ ในกรณีที่ทาง วิทยาลัยจำเป็นต้องช่วยตัวเองในด้านของนโยบายนั้น วิทยาลัยในรัฐอลาบามาซึ่งมีจำนวน

ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของวิทยาลัยทั้งหมดได้เขียนนโยบายไว้เป็นลายลักษณ์อักษร แต่อย่างไรก็ตามอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงไปได้อย่างรวดเร็ว เพราะกิจการในการบริการชุมชนนั้นทางวิทยาลัยมีกระบวนการอย่างต่อเนื่องพร้อมกับได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดี แต่ยังคงขาดการวัดและประเมินผล เพื่อหาประสิทธิภาพของการให้บริการชุมชน

แมคคาเบ (Maccabe. 1974 : 4171 - A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของมหาวิทยาลัยในรัฐเวอร์จิเนีย พบว่า สมาชิกของชุมชนและมหาวิทยาลัยต่างมีความเชื่อว่าความร่วมมือกันในด้านปฏิบัติ และการพึ่งพาอาศัยกันเป็นสิ่งที่จำเป็นในการพัฒนาชุมชน ถ้ามีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมากเท่าใด โอกาสความสำเร็จของกลุ่มที่เป็นส่วนรวมก็มีมากขึ้นเท่านั้น

เบคerra (Becerra. 1974 : 6887 - A) ได้ทำการศึกษาดังนพาทของผู้บริหารการศึกษาและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของชุมชน ผลปรากฏว่าการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาใด ๆ ของสถานศึกษาทั้ง ๆ ผู้บริหารหรือผู้แทนชุมชนต้องร่วมมือกันและทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการทางการศึกษาตามหน้าที่และนโยบายที่ได้ตกลงกันไว้ ผู้บริหารจะต้องเข้าใจตลอด ทั้งต้องสนใจเกี่ยวกับความแตกต่างของชุมชนด้วย

ฮาคาเนน (Hakanen. 1975 : 6004 -A) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครองและกลุ่มนักวิชาการเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พบว่า

1. ผู้ปกครองยังขาดความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปของโรงเรียนและการศึกษา ได้เสนอแนะให้มีการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมากขึ้น
2. การขาดข้อมูลข่าวสาร การติดต่อภายในชุมชนทำให้ผู้ปกครองขาดความสัมพันธ์กันภายในชุมชน
3. เครื่องมือที่ใช้ติดต่อยังมีไม่เพียงพอ มีข้อเสนอแนะว่าให้มีการแจ้งนโยบายติดต่อระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จุดมุ่งหมาย ความรับผิดชอบ รายละเอียดเกี่ยวกับการเงิน เวลา และความจำเป็นด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ

โซร์เบลโล (Sorbelli. 1978 : 598 - A) ได้ทำการศึกษาบทบาทของผู้อุปการะนักเรียนในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ความบทบาทที่เป็นจริงและคาดหวัง ทัศนคติของครูใหญ่และครูโรงเรียนประถมศึกษา ผู้อุปการะนักเรียนประถมศึกษาและผู้อุปการะนักเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนประถมศึกษา โดยศึกษาในความสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ .

1. การบริหารทั่วไป
2. นักเรียน
3. หลักสูตร
4. อาคารสถานที่ อุปกรณ์อำนวยความสะดวก
5. การประชาสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีความเห็นว่า ผู้อุปการะนักเรียนมีความเกี่ยวข้องกับโรงเรียนในระดับต่ำ แนวคิดของทุกกลุ่มเสนอให้ผู้อุปการะมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือของโรงเรียน การจัดหลักสูตร การประเมินผลของครู ระเบียบวินัยของโรงเรียน และเสนอให้บุคลากรทุกฝ่ายไม่เฉพาะผู้อุปการะ ให้มีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมายของโรงเรียน ครู และครูใหญ่ มีความเห็นว่า ผู้อุปการะไม่ควรเกี่ยวข้องกับทางโรงเรียน ในส่วนที่ผู้อุปการะยังไม่มีความรู้พอ และไม่แน่ใจ ในกลุ่มที่ไม่ใช้ผู้อุปการะไม่เห็นด้วยที่ผู้อุปการะจะกระตือรือร้นและรับผิดชอบด้วย

สมมติฐานการวิจัย

ทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ที่มีต่อการให้บริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้จะดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีการ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 41 คน
ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 682 คน และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา
จำนวน 1,378 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 2,101 คน ดังรายละเอียดตาม
ตาราง 1

ตาราง 1 : สถานภาพและจำนวนประชากร

อำเภอ	โรงเรียน	ผู้บริหาร	ครู	กรรมการ สภาตำบล
เมืองพะเยา	พะเยาพิทยาคม	5	124	340
	ดงเจนวิทยาคม	2	26	
	ฟากกว๊านวิทยาคม	3	43	
	พะเยาประสาธน์วิทย์	2	21	
เชียงคำ	เชียงคำวิทยาคม	5	108	306
	ภูซางวิทยาคม	2	22	
	ฝายหลวงวิทยาคม	1	17	
ดอกคำใต้	ดอกคำใต้วิทยาคม	4	83	276
	ถ้ำปินวิทยาคม	2	25	
	ง่ามเมืองวิทยาคม	2	18	
ปง	ปงรัชดาภิเษก	2	29	164
	ปงพัฒน์วิทยาคม	1	11	
จุน	จุนวิทยาคม	4	59	116
	พญาลอวิทยาคม	1	14	
แม่ใจ	แม่ใจวิทยาคม	4	68	120
เชียงม่วน	เชียงม่วนวิทยาคม	1	14	56
	รวม 16 โรงเรียน	41	682	1,378

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดพะเยา กรรมการสภาตำบล ในจังหวัดพะเยา โดยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีลำดับในการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 จำแนกประชากรที่จะศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครู กรรมการสภาตำบล

ขั้นตอนที่ 2 เลือกกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของกลุ่มประชากร ตามตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครจและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607) ซึ่งยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจากผู้บริหาร 36 คน ครู 302 คน กรรมการสภาตำบล 322 คน จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 660 คน ดังรายละเอียดตามตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง			รวม
ผู้บริหาร	ครู	กรรมการ สภาตำบล	ผู้บริหาร	ครู	กรรมการ สภาตำบล	
41	682	1,378	36	302	322	660

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม หัตนะต่อการให้บริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบข้อความ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับหัตนะในการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีตัวเลือก 5 อันดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวนประมาณ 40 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

1. การบริการด้านการศึกษา จำนวนประมาณ 10 ข้อ
2. การบริการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ จำนวนประมาณ 10 ข้อ
3. การบริการด้านพัฒนาและรวมกิจกรรมของชุมชน จำนวนประมาณ 10 ข้อ
4. การบริการด้านอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ จำนวนประมาณ 10 ข้อ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการบริการ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา งานความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน งานพัฒนาชุมชนของประเทศไทย
2. สร้างแบบสอบถาม เพื่อจัดลำดับหัตนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา โดยศึกษาจากงานวิจัยของ อุคม ปัญญา (2528 : 151 - 161) ศึกษาจากงานวิจัยของ สังก มิทธิกิติ (2525 : 78 - 92) และงานวิจัยของ ประสิทธิ์ เทียมเดช (2521 : 74 - 83) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเขียนข้อความ

3. หากคุณภาพเครื่องมือ ด้านความเที่ยงตรงเชิงพิพิจ (Face Validity) หากค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท 2 ท่าน และผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารการมัธยมศึกษาอีก 3 ท่าน คือ ประธานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา 1 ท่าน เลขาธิการคณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด 1 ท่าน และศึกษาธิการจังหวัด 1 ท่าน ให้ช่วยตรวจสอบและแก้ไขให้ได้แบบสอบถามที่มีความถูกต้องชัดเจน และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามไปทดลองกับผู้บริหารโรงเรียน ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน

5. หากค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามรายข้อ ใช้เทคนิคร้อยละ 25 ของกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ และทำการทดสอบโดยใช้ค่าที (t - test) ข้อคำถามที่มีค่าที (t - test) ที่กำหนดได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถือว่ามีอำนาจจำแนกสูงอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ จากแบบสอบถามจำนวน 44 ข้อ พบว่ามีอำนาจจำแนกสูงอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ 43 ข้อ

6. นำแบบสอบถามไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (α - Coefficient) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 171) ได้ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.98

7. นำแบบสอบถามไปแก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอกรรมการที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อประมวลข้อ เสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้นำหนังสือส่งถึงผู้บริหารโรงเรียน ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และส่งกลับคืนตามกำหนดเวลาที่ผู้วิจัยได้แจ้งไว้

2. กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 660 ชุด ไปให้ทางไปรษณีย์ และขอความอนุเคราะห์ โดยให้ส่งคืนไปที่ โรงเรียนปรางค์คามภิเษก

อ.ปง จ.พะเยา

ลำดับขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดแล้วได้รับคืน 590 ชุด คิดเป็นร้อยละ 72.08 จึงแยกแบบสอบถามโดยแยกตามสถานภาพของผู้ตอบและคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถวิเคราะห์ได้

2. ตรวจสอบพิจารณาให้คะแนนแบบสอบถาม โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

3. หาค่าเฉลี่ย (Mean) รายข้อในแต่ละด้านทั้ง 4 ด้าน ในการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู กรรมการสภาตำบล ใช้เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของ ประพัฒน์ จำปาไทย (2530 : 29-30) เพื่อการแปลความ ดังนี้

1.00 - 1.49	จัดว่าเป็นคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด เป็นความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด
1.50 - 2.49	จัดว่าเป็นคะแนนเฉลี่ยน้อย เป็นความคิดเห็นในระดับน้อย
2.50 - 3.49	จัดว่าเป็นคะแนนเฉลี่ยปานกลาง เป็นความคิดเห็นในระดับปานกลาง
3.50 - 4.49	จัดว่าเป็นคะแนนเฉลี่ยสูงมาก เป็นความคิดเห็นในระดับมาก
4.50 - 5.00	จัดว่าเป็นคะแนนเฉลี่ยสูง เป็นความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

4. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 เพื่อทราบการกระจายของคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถาม

5. เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม โดยใช้ F - test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ โดยใช้วิธีการแจกแจง
t (t - distribution) ใช้สูตร (ดวัน สายยศ และอังคณา สายยศ.
2528 : 187)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่า t - distribution
	$\bar{X}_H$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
	S_H^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
	S_L^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมดในกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
	n_L	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมดในกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ

1.2 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา
(α - Coefficient) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 :
171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
s_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
s_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. ค่าสถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) คำนวณจากสูตร
(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

คำนวณจากสูตร (ลวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 64)

$$S = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อ
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 เปรียบเทียบความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ใช้สูตร

(ลวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 95)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจงของ F
 MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

ถ้าพบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว จะต้องตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ เซเนฟเฟ (Seneffe' Test) (เกษม สาทิตย์. 2531 : 281)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกและความเข้าใจตรงกันในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ในการแปลความหมายดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
s	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนเฉลี่ย
s^2	แทน	ค่าความแปรปรวน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
MS_b	แทน	Mean Square between groups
MS_w	แทน	Mean Square within groups
SS	แทน	Sum of Square
MS	แทน	Mean Square
df	แทน	degree of freedom

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การศึกษาทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสถานศึกษา ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา จำแนกตามบ้านต่าง ๆ 4 บ้าน คือ

- 1.1 การบริการด้านการศึกษา
- 1.2 การบริการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ
- 1.3 การบริการด้านการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน
- 1.4 การบริการด้านอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์

การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ความทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา จะมีทัศนะเป็นอย่างไรได้ใช้เกณฑ์ ตามแนวของ ประพัฒน์ จำปาไทย (2530 : 29 - 30) เพื่อการแปลความหมาย ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายความว่า การบริการชุมชนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา อยู่ในระดัมน้อยมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายความว่า การบริการชุมชนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา อยู่ในระดัมน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายความว่า การบริการชุมชนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายความว่า การบริการชุมชนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา อยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายความว่า การบริการชุมชนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา อยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 2 การศึกษาเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และ กรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยวิเคราะห์จากการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา เพื่อทดสอบ สมมติฐานซึ่งจำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ในจังหวัดพะเยา ด้านการศึกษา

2.2 การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ในจังหวัดพะเยา ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ

2.3 การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ในจังหวัดพะเยา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน

2.4 การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ในจังหวัดพะเยา ด้านการให้บริการอาคารสถานที่และวัสดุ อุปกรณ์

2.5 การเปรียบเทียบผลการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา รวมทุกด้าน ตามทักษะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา

2.6 การเปรียบเทียบผลการบริการชุมชนของผู้บริหารโรงเรียน ครู และ กรรมการสภาตำบล ที่มีต่อการบริการชุมชนในจังหวัดพะเยา เป็นรายคู่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา จำแนกตามด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ดังปรากฏในตาราง 3 - 7

1.1 ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา ด้านการศึกษา

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน
ครู และกรรมการสภาตำบลที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด
พะเยา ด้านการศึกษา

ด้านการศึกษา	ผู้บริหาร โรงเรียน N = 35		ครู N = 286		กรรมการ สภาตำบล N = 265		รวม N = 559	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. จัดการศึกษาผู้ใหญ่สำหรับประชาชน ที่ไม่มีโอกาสเรียนในโรงเรียน	2.49	1.48	1.94	1.16	2.98	1.44	2.45	1.41
2. เผยแพร่และให้ความรู้เกี่ยวกับ กฎหมายที่จำเป็นสำหรับประชาชน เช่น กฎหมายที่ดิน กฎหมายแพ่ง	2.06	1.06	1.70	1.04	2.73	1.41	2.19	1.32
3. จัดทัศนศึกษาร่วมกันระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน	1.71	1.01	1.80	1.03	2.83	1.27	2.27	1.25
4. เปิดโอกาสให้ประชาชนใช้ห้องสมุด ของโรงเรียนเพื่อค้นคว้าหาความรู้	2.54	1.27	1.88	1.11	2.89	1.36	2.38	1.33
5. ครู-อาจารย์ของโรงเรียนเป็น ที่ปรึกษาทางวิชาการแก่ประชาชน ในชุมชน	2.71	1.13	2.29	1.05	2.96	1.17	2.63	1.15
6. จัดให้มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำ หมู่บ้าน	2.31	1.41	1.94	1.22	2.82	2.13	2.37	1.75
7. เผยแพร่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็น พิษแก่ประชาชน	2.4	0.98	2.03	1.09	2.82	1.38	2.41	1.29

ตาราง 3 (ต่อ)

ด้านการศึกษา	ผู้บริหาร โรงเรียน N = 35		ครู N = 286		กรรมการ สภาตำบล N = 265		รวม N = 559	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
8. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและชุมชน	2.49	1.20	2.23	1.11	3.08	1.33	2.63	1.29
9. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาสมุนไพรรักษาพยาบาล	2.31	0.93	1.90	1.09	2.64	1.35	2.26	1.26
10. เผยแพร่ความรู้ด้านการอนามัยขั้นพื้นฐาน เช่น การรู้จักใช้ยาสามัญประจำบ้าน การป้องกันโรคติดต่อ การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ	2.37	1.09	2.27	1.17	3.24	1.35	2.72	1.34
11. โรงเรียนเชิญชวนประชาชนเข้าชมและเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่จัดขึ้น	3.06	1.21	2.70	1.18	3.47	1.10	3.08	1.20
12. โรงเรียนและกรรมการสภาตำบลร่วมกันจัดแผนการเรียนให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น	2.00	1.11	1.97	1.05	2.94	1.26	2.42	1.25
13. จัดอบรมเรื่องเพศศึกษาวิถีการครองเรือนแก่ประชาชนในวัยหนุ่มสาวและคู่สมรส	1.89	1.11	1.79	1.08	2.74	1.38	2.23	1.31
รวมเฉลี่ย	2.34	0.85	2.03	0.87	2.96	1.02	2.48	1.04

จากตาราง 3 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยาให้การบริการชุมชนด้านการศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และจากการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อพบว่า การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ เปิดโอกาสให้ประชาชนใช้บริการห้องสมุดของโรงเรียนเพื่อค้นคว้าหาความรู้ (ข้อ 4) ครู-อาจารย์ของโรงเรียนเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการแก่ประชาชนในชุมชน (ข้อ 5) ให้โรงเรียนเชิญชวนประชาชนเข้าชมและเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่โรงเรียนจัดขึ้น ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับน้อย

ครู มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยาให้การบริการชุมชนด้านการศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และจากการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อพบว่า การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง คือ เรื่องของโรงเรียนเชิญชวนประชาชนเข้าชมและเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่โรงเรียนจัดขึ้น (ข้อ 11) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับน้อย

กรรมการสภาตำบล มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยาในการบริการชุมชนด้านการศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และจากการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อพบว่า การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในทุกเรื่องอยู่ในระดับปานกลาง

โดยสรุปรวมทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลเกี่ยวกับการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยาในด้านการศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และจากการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อพบว่า การบริการชุมชนในจังหวัดพะเยาที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ เรื่องของครู-อาจารย์ของโรงเรียนเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการแก่ประชาชนในชุมชน (ข้อ 5) เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแก่ชุมชน (ข้อ 8) เผยแพร่ความรู้ด้านการอนามัยขั้นพื้นฐาน (ข้อ 10) ให้โรงเรียนเชิญชวนประชาชนเข้าชมและเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่โรงเรียนจัดขึ้น (ข้อ 11) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับน้อย

1.2 การวิเคราะห์ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล
ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู
และกรรมการสภาตำบล ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา
ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ

ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	ผู้บริหาร โรงเรียน N = 35		ครู N= 286		กรรมการ สภาตำบล N= 256		รวม N = 559	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
14. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการ สหกรณ์	2.26	1.22	2.02	1.11	2.82	1.28	2.40	1.26
15. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการ เกษตรแผนใหม่	2.20	1.05	1.94	1.08	2.76	1.36	2.33	1.28
16. จัดอบรมวิชาชีพ และจัดตั้งกลุ่ม สนใจขึ้นในชุมชน	2.20	1.23	1.94	1.08	2.85	1.33	2.38	1.29
17. ใ้แนวทางในการแก้ไขปัญหา พ่อค้าคนกลาง	1.80	0.99	1.78	1.03	2.68	1.41	2.19	1.30
18. ให้ความรู้และส่งเสริมอุตสาหกรรม ในครัวเรือน	2.03	1.09	2.09	1.17	2.88	1.32	2.44	1.30
19. ครู-อาจารย์สายวิชาชีพออกพบปะ กับชุมชนเพื่อแนะนำความรู้ ให้คำปรึกษาตลอดจนแก้ไข้ปัญหา ในการประกอบอาชีพ	2.14	1.17	1.82	1.06	2.65	1.35	2.22	1.27

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	ผู้บริหาร โรงเรียน N = 35		ครู N = 286		กรรมการ สภาตำบล N = 256		รวม N = 559	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
20. โรงเรียนจัดตลาดนัดให้แก่ เกษตรกร	1.51	0.85	1.41	0.79	2.09	1.21	1.73	1.06
21. สนับสนุนและส่งเสริมการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิด ประโยชน์ในท้องถิ่น	2.54	1.24	2.17	1.09	2.92	1.33	2.53	1.26
22. จัดให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลาง ในการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับ ตลาดแรงงานแก่ชุมชน	2.22	1.21	1.84	1.06	2.59	1.33	2.21	1.25
23. จัดสอนวิชาชีพแบบครบวงจรแก่ นักเรียน	3.03	1.24	2.78	1.07	3.26	1.28	3.02	1.21
24. เป็นศูนย์กลางในการจัดหาตลาด จำหน่ายแก่ชุมชน	1.94	1.14	1.66	0.90	2.37	1.27	2.00	1.15
รวมเฉลี่ย	2.17	0.93	1.95	0.85	2.72	1.08	2.31	

จากการวาง 4 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยาให้การบริการชุมชนด้านเศรษฐกิจและอาชีพ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และจากการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อพบว่า การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในระดับปานกลางในเรื่องสนับสนุนและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์แกท้องถิ่น (ข้อ 21) การจัดสอนวิชาชีพแบบครบวงจรแก่นักเรียน (ข้อ 23) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับน้อย

ครู มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยาให้การบริการชุมชนด้านเศรษฐกิจและอาชีพโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และจากการวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในระดับปานกลางในเรื่องการจัดสอนวิชาชีพแบบครบวงจรแก่นักเรียน (ข้อ 23) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับน้อย

กรรมการสภาตำบล มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยาให้การบริการชุมชนด้านเศรษฐกิจและอาชีพโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และจากการวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในระดับน้อย ในเรื่องโรงเรียนจัดบุคลากรให้แก่เกษตรกร (ข้อ 20) เป็นศูนย์กลางในการหาตลาดจำหน่ายผลผลิตของชุมชน (ข้อ 24) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับน้อย

โดยสรุปรวมทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา มีความคิดเห็นว่าการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านเศรษฐกิจและอาชีพโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย

1.3 การวิเคราะห์ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน	ผู้บริหาร โรงเรียน N= 35		ครู N= 286		กรรมการ สภาตำบล N=265		รวม N=559	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
25. จัดครู-นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ในการพัฒนาชุมชน เช่น ร่วม พัฒนาปรับปรุงสาธารณะสถาน	3.43	1.15	2.86	1.06	3.12	1.18	3.01	1.13
26. โรงเรียนเข้าร่วมในกิจกรรม ประเพณีของท้องถิ่น เช่น ประเพณี การร่อนน้ำคำหัว ประเพณีการตาน- กล้วยสลาก	3.83	1.09	3.05	1.15	3.27	1.28	3.19	1.22
27. จัดส่งบุคลากรเข้าเยี่ยมเยือน ประชาชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ กับชุมชน	3.03	1.27	2.33	1.12	2.71	1.22	2.54	1.19
28. ทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานที่จะ นำความช่วยเหลือจากหน่วยงาน อื่นไปสู่ประชาชนในชุมชน	2.68	1.18	2.34	1.12	2.86	1.19	2.60	1.85
29. โรงเรียนจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อพัฒนาจิตใจและคุณธรรมแก่ ประชาชน	2.67	1.05	2.42	1.11	3.05	1.16	2.72	1.17

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน	ผู้บริหาร โรงเรียน N= 35		ครู N= 286		กรรมการ สภาตำบล N= 265		รวม N=559	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
30. จัดฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นเพื่อเป็น ผู้นำในการพัฒนาชุมชน	2.11	1.18	1.98	1.05	2.95	1.32	2.43	1.28
31. จัดกิจกรรมอาสาพัฒนาท้องถิ่นให้ แก่นักเรียน	2.46	1.15	2.17	1.02	2.94	1.19	2.54	1.17
32. เป็นผู้นำในการจัดแข่งขันกีฬา ของชุมชน	2.20	1.35	2.91	1.27	3.59	1.19	3.24	1.28
33. ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมประชุม กับคณะกรรมการสภาตำบลเพื่อ วางโครงการพัฒนาชุมชน	2.49	1.31	2.32	1.19	3.14	1.27	2.71	1.29
34. จัดบุคลากรช่วยเหลือหรือเป็น วิทยากรในการอบรมเรื่องต่าง ๆ ของชุมชน เช่น ส่งครูเป็น วิทยากรอบรมประชาชนใน หมู่บ้าน อ.พ.ป.	2.49	1.20	2.24	1.18	2.87	1.12	2.54	1.24
รวมเฉลี่ย	2.84	0.91	2.46	0.86	3.05	0.90	2.75	0.93

จากตาราง 5 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยาให้การบริการชุมชนด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และจากการวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในระดับมากในเรื่อง โรงเรียนเข้าร่วมในการจัดกิจกรรมประเพณีของท้องถิ่น เช่น ประเพณีการรดน้ำคำหัว ประเพณีการตานก๋วยสลาก (ข้อ 26) การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในระดับน้อยในเรื่อง การฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่น เพื่อเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน (ข้อ 30) ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการสภาตำบล เพื่อวางโครงการในการพัฒนาชุมชน (ข้อ 33) จัดบุคลากรช่วยเหลือหรือเฝ้าวิทยากรในการอบรมเรื่องต่าง ๆ ของชุมชน เช่น ส่งครูเป็นวิทยากรอบรมประชาชนในหมู่บ้าน อ.พ.ป. (ข้อ 34)

ครู มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยาให้การบริการชุมชนด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และจากการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อพบว่า การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในระดับปานกลางในเรื่อง จัดครูและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาชุมชน เช่น ร่วมพัฒนาปรับปรุงสาธารณะสถาน (ข้อ 25) โรงเรียนเข้าร่วมในการจัดกิจกรรมประเพณีของท้องถิ่น เช่น ประเพณีรดน้ำคำหัว ประเพณีการตานก๋วยสลาก (ข้อ 26) เป็นผู้นำในการจัดแข่งขันกีฬาของชุมชน (ข้อ 32) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับน้อย

กรรมการสภาตำบล มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยาให้การบริการชุมชนด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และจากการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อพบว่า การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในระดับมากในเรื่อง เป็นผู้นำในการจัดแข่งขันกีฬาของชุมชน (ข้อ 32) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

โดยสรุปรวมทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา มีความคิดเห็นว่า การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และจากการวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในระดับน้อยในเรื่อง จัดอบรมผู้นำท้องถิ่นเพื่อเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน (ข้อ 30) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

1.4 การวิเคราะห์ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา ด้านให้บริการสถานที่และวัสดุ อุปกรณ์

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา ด้านให้บริการสถานที่และวัสดุ อุปกรณ์

ด้านอาคารสถานที่และวัสดุ อุปกรณ์	ผู้บริหาร โรงเรียน N= 35		ครู N=286		กรรมการ สภาตำบล N=265		รวม N=559	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
35. บริการสื่อการสอนแก่โรงเรียน ในท้องถิ่น	2.86	1.33	2.44	1.99	2.96	1.21	2.71	1.23
36. ให้บริการแก่ประชาชนในการยืม วัสดุอุปกรณ์ ไปใช้ในกิจกรรม ของชุมชน	3.51	1.50	2.92	1.25	2.84	1.25	2.92	1.27
37. ให้ประชาชนได้ใช้บริการของ โรงเรียนจัดงานรื่นเริงหรือ งานประเพณีได้	3.23	1.40	2.95	1.18	3.38	1.20	3.16	1.22
38. อนุญาตให้ชุมชนได้ใช้อาคารเรียน โต๊ะ เก้าอี้ ในการจัดอบรม ประชุม สัมมนา	3.77	1.16	3.38	1.14	3.73	1.15	3.56	1.16
39. ให้ชุมชนใช้สนามกีฬาและอุปกรณ์ กีฬาได้	3.80	1.25	3.45	1.18	3.78	1.04	3.62	1.13

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านอาคารสถานที่และวัสดุ อุปกรณ์	ผู้บริหาร โรงเรียน N= 35		ครู N=286		กรรมการ สภาตำบล N= 265		รวม N = 559	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
40. อนุญาตให้ชุมชนใช้น้ำประปา หรือบ่อน้ำ เมื่อชุมชนเกิดการ ขาดแคลนน้ำ	2.66	1.43	2.21	1.19	3.20	1.31	2.69	1.35
41. จัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจแก่ ชุมชน	2.57	1.42	2.09	1.13	2.92	1.29	2.50	1.29
42. อนุญาตให้ประชาชนใช้ครุภัณฑ์ บางประเภทที่หายาก เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่อง โรเนียว	3.60	1.12	2.62	1.25	2.93	1.38	2.83	1.33
43. อนุญาตให้ประชาชนเข้าพักผ่อน ในโรงเรียนได้ ขณะที่เกิด ภัยพิบัติตามธรรมชาติ เช่น ภัยธรรมชาติหรือภัยสงคราม	2.37	1.55	2.14	1.34	3.10	1.43	2.59	1.47
รวมเฉลี่ย	3.15	1.11	2.69	0.86	3.20	0.89	2.95	0.93

จากตาราง 6 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยาให้การบริการชุมชนด้านให้บริการอาคารสถานที่และวัสดุ อุปกรณ์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และจากการวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในระดับมากในเรื่องให้บริการแก่ประชาชน ในการยืมวัสดุอุปกรณ์ไปใช้ในกิจกรรมของชุมชน (ข้อ 36) อนุญาตให้ชุมชนได้ใช้อาคารเรียน โต๊ะ เก้าอี้ ในการจัดอบรม ประชุม สัมมนา (ข้อ 38) ให้ชุมชนใช้สนามกีฬาและอุปกรณ์กีฬาได้ (ข้อ 39) การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในระดับน้อยในเรื่อง อนุญาตให้ชุมชนเข้าพักค้างในโรงเรียนได้ ขณะที่เกิดภัยพิบัติตามธรรมชาติ เช่น ภัยธรรมชาติ หรือ ภัยสงคราม (ข้อ 43) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ครู มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยาให้การบริการชุมชนด้านให้บริการอาคารสถานที่และวัสดุ อุปกรณ์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และจากการวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในระดับปานกลางในเรื่อง ให้บริการแก่ชุมชนในการยืมวัสดุอุปกรณ์ไปใช้ในกิจกรรมของชุมชน (ข้อ 36) ให้ประชาชนได้ใช้บริการของโรงเรียน จักรยานโรงเรียน หรืองานประเพณีได้ (ข้อ 37) อนุญาตให้ชุมชนได้ใช้อาคารเรียน โต๊ะ เก้าอี้ ในการจัดอบรม ประชุม สัมมนา (ข้อ 38) ให้ชุมชนได้ใช้สนามกีฬาและอุปกรณ์กีฬาได้ (ข้อ 39) อนุญาตให้ชุมชนใช้ครุภัณฑ์บางประเภทที่หายาก เช่น เครื่องฉายเอกสาร เครื่องโพรเนียว ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับน้อย

กรรมการสภาตำบล มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยาให้การบริการชุมชนด้านอาคารสถานที่และวัสดุ อุปกรณ์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และจากการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อพบว่า การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในระดับมากในเรื่อง อนุญาตให้ชุมชนได้ใช้อาคารเรียน โต๊ะ เก้าอี้ ในการจัดอบรม ประชุม สัมมนา (ข้อ 38) ให้ชุมชนใช้สนามกีฬา และอุปกรณ์การกีฬาได้ (ข้อ 39) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

โดยสรุปรวมทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา มีความคิดเห็นว่าการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในตำบลใหม่บริการอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

1.5 การเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา โดยวิเคราะห์จากการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา ซึ่งจำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา โดยจำแนกเป็นรายด้าน

การบริการชุมชน	ผู้บริหารโรงเรียน N= 35		ครู N= 268		กรรมการสภาตำบล N= 256		รวม N= 559	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. ด้านการศึกษา	2.34	0.85	2.03	0.87	2.96	1.02	2.48	1.04
2. ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	2.17	0.93	1.95	0.85	2.72	1.08	2.31	1.04
3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน	2.84	0.91	2.46	0.86	3.05	0.90	2.75	0.93
4. ด้านให้บริการสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์	3.15	1.11	2.69	0.86	3.20	0.89	2.95	0.93
รวม	2.58	0.88	2.25	0.77	2.97	0.88	2.60	0.90

จากตาราง 7 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยาให้การบริการชุมชนโดยเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และจากการวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในระดับน้อยในเรื่อง การให้บริการการศึกษา และด้านเศรษฐกิจและอาชีพ

ครู มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยาให้การบริการชุมชนโดยเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับน้อย และจากการวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า โรงเรียนให้การบริการชุมชนด้านให้บริการสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการศึกษาด้านเศรษฐกิจและอาชีพ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนอยู่ในระดับน้อย

กรรมการสภาตำบล มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยาให้การบริการชุมชนโดยเฉลี่ยรวม และแต่ละรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนครู และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อทดสอบสมมติฐาน

2.1 การเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา ที่มีต่อการบริการชุมชน ด้านการศึกษา

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการ
สภาตำบลในจังหวัดพะเยา ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านการศึกษา

ด้านการศึกษา	ผู้บริหาร โรงเรียน N=35		ครู N=268		กรรมการ สภาตำบล N=256		F	Scheffe'		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		1-2	1-3	2-3
1. จัดการศึกษาผู้ใหญ่ สำหรับประชาชนที่ ไม่มีโอกาสเรียน ในระบบโรงเรียน	2.49	1.48	1.94	1.17	2.98	1.45	41.10**	2.65	2.20	41.09**
2. เผยแพร่และให้ความ รู้เกี่ยวกับกฎหมายที่ จำเป็นสำหรับ ประชาชน เช่น กฎหมายที่ดิน กฎหมายแพ่ง	2.06	1.06	1.70	1.04	2.73	1.41	45.93**	1.30	4.58	45.70**
3. จัดทัศนศึกษาร่วมกัน ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน	1.74	1.01	1.80	1.03	2.83	1.27	56.90**	0.04	13.84**	52.99**
4. เปิดโอกาสให้ประชาชน ใช้ห้องสมุดของ นักเรียนเพื่อค้นคว้า หาความรู้	2.54	1.27	1.88	1.11	2.90	1.36	43.49**	4.39	1.20	43.19**

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านการศึกษา	ผู้บริหาร โรงเรียน N=35		ครู N= 268		กรรมการ สภาตำบล N= 256		F	Scheffe ¹		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		1-2	1-3	2-3
5. ครู-อาจารย์ของ โรงเรียนเป็น ที่ปรึกษาทางวิชาการ แก่ประชาชนในชุมชน	2.71	1.13	2.29	1.06	2.96	1.17	23.79 ^{**}	2.22	0.76	23.67 ^{**}
6. จัดให้มีสถานที่อ่าน หนังสือพิมพ์ประจำ หมู่บ้าน	2.31	1.41	1.94	1.22	2.82	2.13	17.32 ^{**}	0.73	1.36	17.30 ^{**}
7. เผยแพร่เกี่ยวกับสิ่ง แวดล้อมเป็นพิษแก่ ประชาชน	2.40	0.98	2.03	1.09	2.82	1.38	26.79 ^{**}	1.40	1.77	26.79 ^{**}
8. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ แก่ชุมชน	2.49	1.20	2.23	1.11	3.08	1.33	32.14 ^{**}	0.69	3.64	3.187 ^{**}
9. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ การใช้ยาสมุนไพร ในการรักษาพยาบาล	2.31	0.93	1.90	1.09	2.64	1.35	24.99 ^{**}	1.86	1.13	24.96 ^{**}

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านการศึกษา	ผู้บริหาร โรงเรียน N=35		ครู N=268		กรรมการ สภาตำบล N= 256		F	Scheffe'		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		1-2	1-3	2-3
10. แยกแยะความรู้ ด้านการอนามัยชั้น พื้นฐาน เช่น การ รู้จักใช้ยาสามัญ ประจำบ้าน การ ป้องกันโรคติดต่อ การเลือกรับประทาน อาหารที่ถูกหลัก โภชนาการ	2.37	1.09	2.27	1.17	3.24	1.35	40.62 ^{**}	0.10	7.37 ^{**}	39.17 ^{**}
11. ให้โรงเรียนเชิญชวน ประชาชนเข้าชมและ เข้าร่วมกิจกรรม ทางวิชาการที่ โรงเรียนจัดขึ้น	3.06	1.21	2.70	1.18	3.47	1.10	29.37 ^{**}	1.49	1.99	29.36 ^{**}

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านการศึกษา	ผู้บริหาร โรงเรียน N= 35		ครู N= 268		กรรมการ สภาตำบล N= 256		F	Schoffe ¹		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		1-2	1-3	2-3
12. โรงเรียนและ กรรมการสภาตำบล ร่วมกันจัดแผนการ เรียนให้เหมาะสม กับสภาพท้องถิ่น	2.00	1.11	1.97	1.05	2.95	1.26	49.89 ^{**}	0.03	10.41 ^{**}	47.44 ^{**}
13. จัดอบรมเรื่อง เพศศึกษา ชีวิต การครองเรือน แก่ประชาชนใน วัยหนุ่มสาวและ ชุมชน	1.89	1.11	1.79	1.08	2.74	1.38	40.29 ^{**}	0.09	7.39 ^{**}	38.82 ^{**}
รวมเฉลี่ย	2.34	0.85	2.03	0.87	2.96	1.02	64.85 ^{**}	1.61	6.90 ^{**}	64.42 ^{**}

$$^{**}F_{.01, 2, 556} = 4.61$$

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาคำบล
ในจังหวัดพะเยา มีทัศนะเกี่ยวกับการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้าน
การศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ เมื่อทำการทดสอบ
รายคู่พบว่า

ครูกับกรรมการสภาคำบลมีทัศนะเกี่ยวกับการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อเช่นกัน และผู้บริหารโรงเรียนกับ
กรรมการสภาคำบลมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพียง 4 ข้อ
ในเรื่องการจัดทัศนศึกษาร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (ข้อ 3) การเผยแพร่ความรู้
ด้านอนามัยพื้นฐาน เช่น การรู้จักใช้ยาสามัญประจำบ้าน การป้องกันโรคติดต่อ การเลือก
รับประทานอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ (ข้อ 10) โรงเรียนและสภาคำบลร่วมกันจัดแผน
การเรียนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น (ข้อ 12) จัดอบรมเพศศึกษา ชีวิตการครองเรือน
แก่ประชาชนในวัยหนุ่มสาวและคู่สมรส (ข้อ 13) เท่านั้น ส่วนผู้บริหารโรงเรียนและครู
มีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.2 การเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาคำบล
ในจังหวัดพะเยา ที่มีต่อการบริการชุมชน ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสถานศึกษาในจังหวัดพะเยา ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านการธุรกิจและอาชีพ

ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	ผู้บริหารโรงเรียน N= 35		ครู N= 268		กรรมการสถานศึกษา N= 256		F	Scheffe'		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		1-2	1-3	2-3
14. แผนแพรวความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์	3.43	1.15	2.86	1.06	3.12	1.18	6.12**	3.98	1.15	3.58**
15. แผนแพรวความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือทางการเกษตรแผนใหม่	3.83	1.10	3.05	1.15	3.26	1.28	7.22**	6.45**	3.34	2.12**
16. จัดอบรมวิชาชีพและจัดตั้งกลุ่มสนใจในชุมชน	3.03	1.27	2.33	1.12	2.71	1.22	9.84**	5.40**	1.11	6.76**
17. ใ้แนวทางในการแก้ไขปัญหาค้าคนกลาง	2.68	1.18	2.34	1.12	2.87	1.20	13.86**	1.41	0.38	13.76**

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	ผู้บริหาร โรงเรียน N=35		ครู N=268		กรรมการ สภาตำบล N= 256		F	Scheffe'		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		1-2	1-3	2-3
18. ให้ความรู้และ ส่งเสริมอุตสาหกรรม ในครัวเรือน	2.67	1.05	2.43	1.12	3.05	1.16	19.73 ^{**}	0.65	1.82	19.67 ^{*1}
19. ครู-อาจารย์สาย วิชาชีพออกพบปะ กับชุมชนเพื่อแนะ นำความรู้ ให้คำ ปรึกษา ตลอดจน แก้ไขปัญหาในด้าน การประกอบอาชีพ	2.11	1.18	1.98	1.06	2.95	1.32	45.13 ^{**}	0.20	7.62 ^{**}	43.80 ^{**}
20. โรงเรียนจัดตลาด นัดให้แก่เกษตรกร	2.46	1.15	2.17	1.02	2.95	1.19	32.39 ^{**}	1.05	2.99	32.28 ^{**}
21. สนับสนุนและส่งเสริม การใช้ทรัพยากร ธรรมชาติให้เกิด ประโยชน์แก่ ท้องถิ่น	3.20	1.35	2.91	1.27	3.60	1.19	19.84 ^{**}	0.84	1.55	19.83 ^{**}

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	ผู้บริหาร โรงเรียน N=35		ครู N= 268		กรรมการ สภาตำบล N= 256		F	Scheffe'		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		1-2	1-3	2-3
22. จัดให้โรงเรียนเป็น ศูนย์กลางในการเผยแพร่ ข่าวสารเกี่ยวกับตลาดแรงงาน ในชุมชน	2.49	1.31	2.32	1.20	3.14	1.27	28.85**	0.26	4.27	28.25**
23. การสอนวิชาชีพแบบ ครบวงจรแก่นักเรียน	2.49			1.18	2.87	1.24	17.49**	1.61	1.56	17.43**
24. เป็นศูนย์กลางใน การหาตลาดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ของชุมชน	1.94	1.14	1.66	0.90	2.37	1.27	37.32**	1.05	2.29	27.28**
รวมเฉลี่ย	2.17	0.93	1.95	0.85	2.72	1.08	41.40**	0.81	4.87	40.99**

**F .01 (df = 2, 556) = 4.61

จากตาราง 9 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาคำบล มีทัศนะในการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในค่านเศรษฐกิจและอาชีพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ และจากการทดสอบรายคู่พบว่า

ครูและกรรมการสภาคำบลมีทัศนะในการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ค่านเศรษฐกิจและอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อเช่นกัน เมื่อวิเคราะห์ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนกับกรรมการสภาคำบลพบว่า มีเพียง 2 ข้อ ในเรื่อง การให้แนวทางในการแก้ไขปัญหาพ่อค้าคนกลาง (ข้อ 17) การให้ความรู้ และส่งเสริมอุตสาหกรรมในครัวเรือน (ข้อ 18) เท่านั้น ที่มีทัศนะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผู้บริหารโรงเรียนกับครูพบว่า มีทัศนะ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 การเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาคำบล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา ที่มีต่อการบริการชุมชน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ของชุมชน

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการ
สภาตำบลในจังหวัดพะเยา ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการเข้าร่วม
กิจกรรมของชุมชน

การเข้าร่วมกิจกรรม ของชุมชน	ผู้บริหาร โรงเรียน N= 35		ครู N= 268		กรรมการ สภาตำบล N=256		F	Scheffe'		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		1-2	1-3	2-3
25. จัดครู-นักเรียนเข้า ร่วมในกิจกรรมของ ชุมชน เช่น ร่วม พัฒนาปรับปรุง สาธารณะสถาน	3.43	1.15	2.86	1.06	3.12	1.18	6.12**	3.98	1.15	3.58**
26. โรงเรียนเข้าร่วม ในกิจกรรม ประเพณี ของท้องถิ่น เช่น ประเพณีการร่อนน้ำ คำหั่ว ประเพณี การทอผ้าสาลู	3.83	1.10	3.05	1.15	3.26	1.28	7.22**	6.45**	3.34	2.12
27. จัดส่งบุคลากรเข้า เยี่ยมเยือนประชาชน เพื่อสร้างความ สัมพันธ์กับชุมชน	3.03	1.27	2.33	1.12	2.71	1.22	9.84**	5.40**	1.11	6.76**

ตาราง 10 (ต่อ)

ตาราง 10 (ต่อ)

การเข้าร่วมกิจกรรม ของชุมชน	ผู้บริหาร โรงเรียน N = 35		ครู N=268		กรรมการ สภาตำบล N=256		F	Scheffe'		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		1-2	1-3	2-3
28. ทำหน้าที่เป็นศูนย์ ประสานงานที่จะนำ ความช่วยเหลือจาก หน่วยงานอื่นไปสู่ ประชาชนในชุมชน	2.68	1.18	2.34	1.12	2.87	1.20	13.86**	1.41	0.38	13.76**
29. โรงเรียนจัดกิจกรรม ร่วมกับชุมชนเพื่อ พัฒนาจิตใจและ คุณธรรมแก่ ประชาชน	2.67	1.05	2.43	1.12	3.05	1.16	19.73**	0.65	1.82	19.67**
30. จัดฝึกอบรมผู้นำ ท้องถิ่นเพื่อเป็นผู้นำ ในการพัฒนาชุมชน	2.11	1.18	1.98	1.06	2.95	1.32	45.13**	0.20	7.62**	43.80**
31. จัดกิจกรรมอาสา พัฒนาท้องถิ่นให้แก่ นักเรียน	2.46	1.15	2.17	1.02	2.95	1.19	32.39**	1.05	2.99	32.28**
32. เป็นผู้นำในการจัด แข่งขันกีฬาของ ชุมชน	3.20	1.35	2.91	1.27	3.60	1.19	19.84**	0.84	1.55	19.83**

ตาราง 10 (ต่อ)

การเข้าร่วมกิจกรรม ของชุมชน	ผู้บริหาร โรงเรียน N=35		ครู N=268		กรรมการ สภาตำบล N= 256		F	Scheffe'		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		1-2	1-3	2-3
33. ผู้บริหารโรงเรียน เข้าร่วมประชุมกับ คณะกรรมการสภา ตำบล เพื่อวาง โครงการพัฒนา ชุมชน	2.49	1.31	2.32	1.20	3.14	1.27	28.85**	0.26	4.27	28.25**
34. จัดบุคลากรช่วยเหลือ เป็นวิทยากรในการ อบรมเรื่องต่าง ๆ ของชุมชน เช่น ส่งครูเป็นวิทยากร อบรมประชาชนใน หมู่บ้าน อ.พ.ป.	2.49	1.19	2.25	1.18	2.87	1.24	17.48**	0.61	1.56	17.43**
รวมเฉลี่ย	2.84	0.91	2.46	0.86	3.05	0.90	29.23**	2.78	0.90	29.07**

$$F_{.01(df=2,255)} = 4.61$$

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ในจังหวัดพะเยา มีทัศนะในการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการเข้าร่วม กิจกรรมของชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ และจากการ ทดสอบรายคู่พบว่า ครูกับกรรมการสภาตำบลมีทัศนะในการบริการชุมชนของโรงเรียน มัธยมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง จัดครู-นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาชุมชน เช่น ร่วมพัฒนาปรับปรุงสาธารณะสถาน (ข้อ 25) ส่วนข้ออื่น ๆ ครู และกรรมการสภาตำบลมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ ยกเว้นในเรื่องโรงเรียนเข้าร่วมในการจัดกิจกรรม ประเพณีในท้องถิ่น เช่น ประเพณีรดน้ำคำหัว ประเพณีการตานก๋วยสลาก (ข้อ 26) มีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับกรรมการสภาตำบลพบว่า มีทัศนะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพียงข้อเดียวในเรื่อง การจัดฝึกอบรม ผู้นำท้องถิ่นเพื่อเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน (ข้อ 30) ส่วนในข้ออื่นมีทัศนะที่แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูพบว่า มีทัศนะแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องโรงเรียนเข้าร่วมในการจัดกิจกรรมประเพณีของ ท้องถิ่น (ข้อ 26) การจัดส่งบุคลากรเข้าเยี่ยมเยือนประชาชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับ ชุมชน (ข้อ 27) ส่วนข้ออื่น ๆ ผู้บริหารโรงเรียนกับครูมีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญ

2.4 การเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา ที่มีต่อการบริการชุมชน ด้านการให้บริการ อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และ
กรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนแม่ขย่มศึกษา
ด้านการให้บริการอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์

ด้านอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์	ผู้บริหาร โรงเรียน N=35		ครู N= 268		กรรมการ สภาตำบล N= 256		F	Scheffe'		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		1-2	1-3	2-3
35. บริการสื่อการสอน แก่โรงเรียนใน ท้องถิ่น	2.86	1.33	2.44	1.19	2.96	1.21	12.21 ^{**}	1.80	0.11	11.92 ^{**}
36. ให้บริการแก่ประชาชน ในการยืมวัสดุอุปกรณ์ ไปใช้ในกิจกรรม ของชุมชน	3.51	1.50	2.92	1.25	2.84	1.25	4.34 [*]	3.41	4.34	0.25
37. ให้ประชาชนได้ใช้ บริการของ โรงเรียนจัดงาน รื่นเริงหรืองาน ประเพณีได้	3.23	1.42	2.95	1.18	3.38	1.20	8.39 ^{**}	0.84	0.24	8.34 ^{**}
38. อนุญาตให้ชุมชนได้ ใช้อาคารเรียน โต๊ะ เก้าอี้ในการ จัดอบรม ประชุม สัมมนา	3.77	1.16	3.38	1.15	3.73	1.16	6.65 ^{**}	1.82	0.02	6.03 ^{**}

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์	ผู้บริหาร โรงเรียน N= 35		ครู N= 268		กรรมการ สภาตำบล N= 256		F	Scheffe'		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		1-2	1-3	2-3
39. ให้ชุมชนใช้สนาม กีฬาหรืออุปกรณ์ กีฬาได้	3.80	1.26	3.46	1.90	3.78	1.04	5.72**	1.46	0.01	5.26**
40. อนุญาตให้ชุมชนใช้น้ำ ประปาหรือบ่อน้ำ เมื่อชุมชนเกิดการ ขาดแคลนน้ำ	2.66	1.43	2.21	1.19	3.20	1.31	40.07**	1.94	2.82	40.06**
41. จัดสถานที่พักผ่อน หย่อนใจแก่ชุมชน	2.57	1.12	2.63	1.25	2.93	1.38	10.00**	8.57**	3.99	3.60**
42. อนุญาตให้ชุมชนใช้ ครุภัณฑ์บางประเภท ที่หายาก เช่น เครื่องฉายเอกสาร เครื่องโรเนียว	3.60	1.12	2.63	1.25	2.93	1.38	10.10**	8.57**	3.99	3.60**

ตาราง 11 (ต่อ)

คำอธิบายสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์	ผู้บริหาร โรงเรียน N= 35		ครู N=258		กรรมการ สภาตำบล N=256		F	Scheffe'		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		1-2	1-3	2-3
43. อนุญาตให้ชุมชน เข้าพักพิงใน โรงเรียนได้ ขณะที่เกิดภัยพิบัติ ตามธรรมชาติ เช่น ภัยธรรมชาติ หรือภัยสงคราม	2.37	1.55	2.14	1.34	3.10	1.43	31.43**	0.42	4.18	30.96**
รวมเฉลี่ย	3.15	1.11	2.69	0.96	3.20	0.89	22.46**	4.12	0.05	27.55**

**F .01 (df = 2, 556) = 4.61

จากตาราง 11 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาคำบลส่วนมากมีทัศนะในเรื่องการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการให้บริการอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นเรื่องการบริการด้านการให้ยืมวัสดุอุปกรณ์ไปใช้ในกิจกรรมของชุมชน (ข้อ 36) มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการทดสอบรายคู่พบว่า ครูและกรรมการสภาคำบลส่วนมากมีทัศนะในการบริการชุมชนด้านการให้บริการอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นในเรื่องการให้บริการแก่ชุมชนในการยืมวัสดุอุปกรณ์ไปใช้ในกิจกรรมของชุมชน ซึ่งมีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับกรรมการสภาคำบลพบว่า มีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกเรื่อง ส่วนผู้บริหารกับครูส่วนมากมีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นในเรื่องการอนุญาตให้ชุมชนใช้ครูและช่างประเภทที่หายาก มีทัศนะแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.5 การเปรียบเทียบผลการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกด้านตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาคำบลในจังหวัดพะเยา

ตาราง 12 เปรียบเทียบผลการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวมทุกด้าน
ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา

การบริการชุมชน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	19269.06	2	9634.531	64.86**
	ภายในกลุ่ม	82596.	556	148.554	
	ทั้งหมด	101865.1	558	182.5539	
ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	9383	2	4691.5	41.40**
	ภายในกลุ่ม	63005.94	556	113.32	
	ทั้งหมด	72388.94	558	129.7293	
ด้านเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	4559.157	2	2279.578	29.23**
	ภายในกลุ่ม	43360.82	556	77.9871	
	ทั้งหมด	47919.97	558	85.8781	
ด้านให้บริการอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	2926.281	2	1463.141	22.42**
	ภายในกลุ่ม	36218.91	556	65.1419	
	ทั้งหมด	39145.19	558	70.1527	

**P .01 F.01 (df= 2, 556) = 4.61

จากตาราง 12 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาคำบล
ในจังหวัดพะเยา มีทัศนะในการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน

2.6 การเปรียบเทียบผลการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะ
ของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาคำบลในจังหวัดพะเยาเป็นรายคู่

ตาราง 13 เปรียบเทียบผลการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของ
ผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาคำบลในจังหวัดพะเยา เป็นรายคู่

การบริการชุมชน	Scheffe'		
	1-2	1-3	2-3
1. ด้านการศึกษา	1.61	6.90 ^{**}	64.42 ^{**}
2. ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	0.81	4.87 ^{**}	40.99 ^{**}
3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน	2.78	0.90	29.07 ^{**}
4. ด้านการให้บริการอาคารสถานที่และ วัสดุอุปกรณ์	4.12	0.05	27.55 ^{**}
รวม	2.47	3.39 [*]	49.36 ^{**}

$$** F .01 (df= 2, 556) = 4.61$$

จากตาราง 13 พบว่า ครูกับการสภากาชาดมีทัศนคติในการบริการชุมชน
 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 ทุกด้าน จากการวิเคราะห์ผู้บริหารโรงเรียนกับกรรมการสภากาชาดพบว่า มีทัศนคติ
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านการให้บริการด้วยการศึกษา
 และการให้บริการการเสริมธุรกิจและอาชีพ ในด้านอื่น ๆ มีทัศนคติที่แตกต่างกันอย่าง
 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จากการวิเคราะห์ผู้บริหารกับครูมีทัศนคติที่แตกต่างอย่างไม่มี
 นัยสำคัญทางสถิติในทุกด้าน

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ

1. ศึกษาทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล
ในเรื่องการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา
2. ศึกษาเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการ
สภาตำบลที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และ
กรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
จำนวน 35 คน ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา 268 คน และกรรมการสภาตำบล 256 คน
โดยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random -
Sampling) รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 559 คน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า
สอบถามเกี่ยวกับการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา โดยแบ่ง
ออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบข้อคำถาม ได้แก่
ผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนคติในการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
มีตัวเลือก 5 อันดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน
4 คำ คือ

- 2.1 การบริการด้านการศึกษา
- 2.2 การบริการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ
- 2.3 การบริการด้านการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน
- 2.4 การบริการด้านอาคารสถานที่และวัสดุ อุปกรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
สำหรับกรรมการสภาตำบลนั้นได้ประสานงานกับประธานสภาตำบลช่วยรวบรวมเป็น
บางส่วน

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวน
2. เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม โดยใช้ $F - test$
3. ทดสอบนัยสำคัญความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของ

Scheffe

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา มีทัศนคติ
เกี่ยวกับการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านการศึกษาและด้านเศรษฐกิจและ
อาชีพอยู่ในระดับน้อย ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน และด้านการให้บริการอาคาร
สถานที่และวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และ กรรมการสภาตำบล ที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา

2.1 ด้านการศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ เมื่อทำการทดสอบเปรียบเทียบเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกับครูมีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ ผู้บริหารโรงเรียนกับกรรมการสภาตำบลมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพียง 4 ประเด็น คือ การจัดทัศนศึกษาร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การเผยแพร่ความรู้ด้านการอนามัยขั้นพื้นฐานแก่ชุมชน โรงเรียน และกรรมการสภาตำบลร่วมกันจัดแผนการเรียนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น การจัดอบรมเรื่องเพศศึกษา ชีวิตการครองเรือนแก่ประชาชนในวัยหนุ่มสาวและคู่สมรส เมื่อเปรียบเทียบทัศนะระหว่างครูกับกรรมการสภาตำบลพบว่า มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกประเด็น

2.2 ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกประเด็น เมื่อทำการทดสอบเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกับครูมีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกประเด็น ผู้บริหารโรงเรียนกับกรรมการสภาตำบลมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพียง 2 ประเด็น คือ การให้แนวทางในการแก้ไขปัญหาห่อค้าคนกลาง การให้ความรู้และส่งเสริมอุตสาหกรรมในครัวเรือน ครูกับกรรมการสภาตำบลมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกประเด็น

2.3 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกประเด็น ผู้บริหารโรงเรียนกับครูมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพียง 2 ประเด็น คือ โรงเรียนเข้าร่วมในกิจกรรมประเพณีของท้องถิ่น การจัดบุคลากรเข้าเยี่ยมเยือนประชาชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนกับกรรมการสภาตำบลมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพียงประเด็นเดียว

คือ การจัดฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นเพื่อเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน ครุกับกรรมการสภาตำบล มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกประเด็น

2.4 ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีเพียงประเด็นเดียวที่มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง การให้ประชาชนยืมวัสดุอุปกรณ์ไปใช้ในกิจกรรมของประชาชน เมื่อทำการทดสอบเป็นรายคู่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกับครูมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพียงประเด็นเดียวในเรื่อง โรงเรียนอนุญาตให้ชุมชนใช้ครุภัณฑ์บางประเภทที่หายาก ผู้บริหารโรงเรียนกับกรรมการสภาตำบลมีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกประเด็น ครุกับกรรมการสภาตำบลมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกประเด็น มีเพียงด้านเดียวที่มีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในเรื่องโรงเรียนให้ประชาชนยืมวัสดุอุปกรณ์ไปใช้ในกิจกรรมของชุมชน

2.5 ผลการวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกด้าน เมื่อทำการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบรายคู่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกับครูมีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน ผู้บริหารโรงเรียนกับกรรมการสภาตำบลมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่อง การให้บริการด้านการศึกษา และการให้บริการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ครุกับกรรมการสภาตำบลมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน

อภิปรายผล

1. ผลจากการศึกษาการให้บริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนให้บริการแก่ชุมชนโดยทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ อุดม บัญญา (2528 : 132) พบว่า

ผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลโดยรวม มีความคิดเห็นต่อการให้บริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสระบุรีอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยดังกล่าว เป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นว่า การให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา ยังไม่สามารถที่ดำเนินการได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1.1 การให้ความสำคัญกับภารกิจประจำ

ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญและความสนใจในภารกิจการบริหารงานในด้านอื่น ๆ มากกว่างานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ จิระลิทธิ (2519 : 86 - 91) พบว่า โรงเรียนได้ปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนในระดับต่ำ ผลงานการวิจัยของ วัลย์ บุญแสน (2522 : ง - จ) ก็ยังพบว่า โรงเรียนปฏิบัติงานในด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในลำดับน้อยที่สุด

1.2 การขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์

ด้านวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียนที่จะนำมาบริการและเอื้อประโยชน์ต่อชุมชนนั้น โรงเรียนยังไม่สามารถที่จะให้บริการแก่ชุมชนได้อย่างเต็มที่ เพราะเนื่องมาจากขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ อีกประการหนึ่ง โรงเรียนขนาดเล็กมักจะขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ที่จะบริการชุมชนมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ด้วย สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ สัจจิต มิตกิตติ (2525 : บทคัดย่อ) พบว่า ในการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ก่อให้เกิดปัญหามากที่สุดในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ไม่พอเพียงที่จะให้บริการแก่ชุมชน

1.3 สภาพแวดล้อมทางค่านิยมศาสตร์

สภาพแวดล้อมทางค่านิยมศาสตร์ เป็นปัจจัยสำคัญที่มีปัญหาทำให้โรงเรียนยังไม่สามารถบริการชุมชนได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่อยู่ห่างจากชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนขนาดเล็ก ประชาชนส่วนใหญ่อยู่กระจัดกระจายห่างกันมาก ยากแก่การติดต่อประสานงาน สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ ชัชวาลย์ อำนวยรัตน์ (2521 : 52 - 70) พบว่า ปัญหาในการให้บริการชุมชนนั้นมีสาเหตุ

ส่วนใหญ่เนื่องมาจากสภาพภูมิศาสตร์และการคมนาคม เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่สูง เป็นเทือกเขา ถนนหนทางไปมาไม่สะดวก

1.4 ความไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนและครู ในการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา

การที่โรงเรียนยังมิได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ในการบริการชุมชนให้ชัดเจน มีผลกระทบทำให้การบริการชุมชนดำเนินไปอย่างไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ และไม่สนองตอบความต้องการอันแท้จริงของชุมชน สอดคล้องกับการประเมินผลการศึกษาของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า บทบาทและหน้าที่ในการพัฒนาบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษา ยังมิได้มีการกำหนดแนวปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน เป็นผลทำให้โรงเรียนบางแห่งดำเนินการไปอย่างไม่ถูกต้องและเหมาะสมตามบทบาทและหน้าที่ของตน ในระยะต่อมาได้กำหนดแนวปฏิบัติ แต่ยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร โรงเรียนจึงยังไม่สามารถดำเนินการตามแนวปฏิบัติได้อย่างเต็มที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2522 : 100)

2. ผลจากการศึกษาการให้บริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนกับครู พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนให้การบริการแก่ชุมชนในด้านการศึกษาด้านเศรษฐกิจและอาชีพ อยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ อุดม มัญญา (2528 : 132) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดสระบุรี พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสระบุรี ให้บริการชุมชนในด้านการศึกษาด้านเศรษฐกิจและอาชีพอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน

จากผลงานการวิจัยที่ค้นพบในเรื่องดังกล่าวเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นว่าการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูสังกัดกรมสามัญศึกษาของจังหวัดพะเยา มีทัศนะอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจากมีมูลเหตุมาจากตัวแปรดังนี้

2.1 ปัญหาในด้านการวางแผน โรงเรียนอาจไม่มีการวางแผน การดำเนินงานในเรื่องการให้บริการด้านการศึกษาก่อนเสริมธุรกิจและอาชีพ หรือถ้ามีการวางแผนในเรื่องดังกล่าวก็อาจเป็นแผนที่ไม่เอื้ออำนวยให้สามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ตามสภาพที่เป็นจริงในกระบวนการปฏิบัติการหน้าที่ที่จำเป็น ต้องมีแผนงานและกำหนดขั้นตอนอย่างรัดกุม มีผู้รับผิดชอบงานโดยตรง ต้องมีการวางแผนหลักการ กำหนดเป้าหมาย และกำหนดขั้นตอนการทำงานอย่างชัดเจน จึงจะทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ อุทัย บุญประเสริฐ (2525 : 73) ได้แสดงแนวคิดว่าการมีโครงการและแผนงานที่ชัดเจน จะช่วยขจัดปัญหาความขัดแย้ง อันอาจเกิดจากความเข้าใจผิดในการดำเนินงานร่วมกันได้เป็นอันมาก มีผลให้เป้าหมายในการทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ได้

2.2 ปัญหาค่านิยมบุคลากร ตามสภาพอันแท้จริงในปัจจุบัน โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องการขาดแคลนบุคลากรเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะบุคลากรที่มีความเหมาะสมที่จะออกไปประสานงานกับชุมชน เช่น วิชาครูวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์สภาพความต้องการครูของกรมสามัญศึกษา พบว่าโรงเรียนมัศึกษามีความต้องการใช้ครูวิชาชีพมากขึ้น แต่จากการรับสมัครสอบแข่งขันครูทางวิชาชีพหลายสาขาวิชาขาดแคลนผู้มาสมัครสอบ (กรมสามัญศึกษา. 2529 : 4)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวมีผลกระทบทำให้ความคาดหวังในบทบาทและหน้าที่ในการบริการชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนและครูอยู่ในระดับน้อย

3. ผลจากการศึกษาเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยาทุกตำบล พบว่าผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้ทำการวิจัยตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดม ปัญญา (2528 : 133) ซึ่งทำการวิจัยในเรื่องการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสระบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล

สำหรับผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เมื่อทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า

3.1 ด้านการศึกษา

3.1.1 ผู้บริหารโรงเรียนกับครูมีทัศนะใกล้เคียงกัน มวลเหตุสำคัญที่เป็นเช่นนี้ อาจจะเป็นเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนกับครูมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมาย กำหนดนโยบายและวางแผนบริหารงานด้านต่าง ๆ ร่วมกันอยู่เสมอ จากความใกล้ชิดและประสานงานกัน จึงน่าจะมีโอกาสได้รู้เห็นและเข้าใจถึงบทบาทและหน้าที่ในการให้บริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสิทธิ์ เทียมเกษ (2521 : 48 - 50) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นในเรื่องการบริการชุมชนสอดคล้องกัน

3.1.2 ผู้บริหารโรงเรียนกับกรรมการสภาตำบลมีทัศนะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน มวลเหตุสำคัญที่เป็นเช่นนี้ เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นฝ่ายกำหนดนโยบายและปฏิบัติ ส่วนกรรมการสภาตำบลเป็นฝ่ายรับบริการ ดังนั้นการคาดหวังบทบาทจึงย่อมแตกต่างกันตามสถานภาพของตน

3.1.3 ครูกับกรรมการสภาตำบลมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้วยเหตุผลความแตกต่างทางด้านสถานภาพ ทำให้การคาดหวังแตกต่างกัน ดังที่ได้อภิปรายมาแล้ว

3.2 ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ

3.2.1 ผู้บริหารโรงเรียนกับครูมีทัศนะใกล้เคียงกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนกับครูมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมาย นโยบายและวางแผนบริหารงานด้านต่าง ๆ ร่วมกันอยู่เสมอ จากความใกล้ชิด และการทำงานร่วมกันนี้ จึงน่าจะมีโอกาสรู้เห็นและเข้าใจบทบาทและหน้าที่ในการให้บริการชุมชนของโรงเรียนโดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจและอาชีพ

3.2.2 ผู้บริหารโรงเรียนกับกรรมการสภาตำบล มีทัศนะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มวลเหตุสำคัญที่เป็นเช่นนี้ เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นฝ่ายกำหนดนโยบายและปฏิบัติ ส่วนกรรมการสภาตำบลเป็นฝ่ายรับบริการ ดังนั้นการคาดหวังบทบาทจึงย่อมแตกต่างกันตามสถานภาพของตน

3.2.3 ครูกับกรรมกร สถาต๋ำบล มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มครูเป็นกลุ่มที่คาดหวังผลงานแตกต่างไปจากกรรมกรสถาต๋ำบล เพราะว่าในการปฏิบัติงานในค้ำนเศรษฐกิจและอาชีพนั้น มีครูบางกลุ่มเท่านั้นที่ไ้รับมอบหมายให้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะอย่างที่เกี่ยวข้องกับค้ำนเศรษฐกิจและอาชีพ สิ่งนี้เป็นมูลเหตุทำให้ครูกับกรรมกรสถาต๋ำบลมีทัศนะแตกต่างกัน

3.3 ค้ำนการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน

3.3.1 ผู้บริหารโรงเรียนกับครูมีทัศนะใกล้เคียงกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนกับครูมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมาย นโยบายและวางแผนบริหารงานร่วมกันอยู่เสมอ ความใกล้ชิดซึ่งกันและกันท้่างานร่วมกันนี้ จึงน่าจะมีโอกาสรู้เห็นและเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการให้บริการชุมชนของโรงเรียน โดยเฉพาะค้ำนการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน

3.3.2 ผู้บริหารโรงเรียนกับกรรมกรสถาต๋ำบลมีทัศนะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ น่าจะมีมูลเหตุมาจากการที่ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ในการควบคุมงานระดับนโยบายของโรงเรียน ส่วนการปฏิบัติในรายละเอียดของงาน ผู้บริหารได้มอบหมายให้คณะครูเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ ผู้บริหารจึงมีโอกาสดูเพียงพอที่สามารถเข้าร่วมในกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้นได้ ผู้บริหารย่อมมีโอกาสได้ใกล้ชิดกับชุมชน

ฉะนั้นจึงได้รับทราบและเข้าใจในสภาพปัญหาและความต้องการอันแท้จริงของชุมชน สอดคล้องใกล้เคียงกับกรรมกรสถาต๋ำบล ดังนั้นการคาดหวังในบทบาทและหน้าที่ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับกรรมกรสถาต๋ำบล จึงมีทัศนะที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3.3 ครูกับกรรมกรสถาต๋ำบล มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มูลเหตุสำคัญที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ครูส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายมารับนิคชอบจากผู้บริหารโรงเรียนทั้งงานค้ำนการสอนและงานพิเศษอื่น ๆ ซึ่งต้องปฏิบัติให้เป็นปัจจุบัน รวมทั้งต้องดูแลรับผิดชอบนักเรียนตลอดเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน

กลุ่มครูจึงมีโอกาสดำเนินการร่วมกันในกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้นน้อยมาก มีผลกระทบทำให้ขาดการประสานงานระหว่างครูกับกรรมการสภาตำบล ครูจึงไม่มีโอกาสที่จะรับทราบสภาพปัญหาและความต้องการอันแท้จริงของชุมชน ฉะนั้นการคาดหวังในบทบาทและหน้าที่ระหว่างครูกับกรรมการสภาตำบลจึงแตกต่างกันตามสถานภาพ

3.4 ด้านการให้บริการอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

3.4.1 ผู้บริหารโรงเรียนกับครูมีทักษะใกล้เคียงกัน มีมูลเหตุมาจากการที่ผู้บริหารโรงเรียนกับครูมีโอกาสได้ทำงานร่วมกัน สามารถประสานงานกันได้ดีตลอดเวลา จากการที่ความสัมพันธ์กันเช่นนี้จึงมีโอกาสดูแลเห็นรับทราบ ตลอดจนเข้าใจถึงบทบาทและหน้าที่ในการบริการชุมชนของโรงเรียนในด้านการบริการอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ได้ใกล้เคียงกัน

3.4.2 ผู้บริหารโรงเรียนกับกรรมการสภาตำบลมีทักษะใกล้เคียงกัน แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนกับกรรมการสภาตำบลได้ให้ความร่วมมือ และมีการประสานงานกันเป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (กรมสามัญศึกษา 2530 : 104 - 106) ซึ่งกำหนดไว้ว่าให้โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา ได้พิจารณาถึงความสำคัญ ความจำเป็นในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน และให้ความร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาชุมชน

3.4.3 ครูกับกรรมการสภาตำบล มีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การค้นพบในประเด็นนี้จะมีมูลเหตุมาจากการให้บริการอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์นั้นเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บริหาร เป็นผู้พิจารณาอนุมัติแต่เพียงผู้เดียวหรืออาจมอบหมายให้ครูบางคนเท่านั้นเป็นผู้รับผิดชอบ นอกจากสาเหตุดังกล่าวแล้วในระหว่างที่โรงเรียนเปิดทำการเรียนการสอนจำเป็นต้องใช้อาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ชุมชนจะเข้ารับบริการได้สะดวกส่วนใหญ่จะเป็นวันหยุดราชการหรือวันที่โรงเรียนหยุดทำการเรียนการสอนแล้วเท่านั้น และการที่ชุมชนขอยืมวัสดุอุปกรณ์ส่วนใหญ่จะรู้เฉพาะผู้บริหารโรงเรียนและครูบางคนที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ด้วยสาเหตุดังกล่าวการที่โรงเรียนให้บริการด้านการบริการอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์แก่ชุมชน จะมีครูเป็นส่วนน้อยที่เข้าใจ

สภาพข้อเท็จจริงในขณะที่ครูส่วนใหญ่ยังไม่รู้สภาพข้อเท็จจริงดังกล่าว ด้วยเหตุผล ดังกล่าวนี้อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้กลุ่มครูมีความคาดหวังในบทบาทและหน้าที่ของโรงเรียน แตกต่างกับกรรมการสภาตำบล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับกรมสามัญศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล มีทัศนะในการให้บริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แสดงว่าการบริหารงานด้านนี้ยังไม่สนองความต้องการของชุมชนเท่าที่ควร กรมสามัญศึกษา จึงควรทบทวนแนวนโยบายในด้านนี้ และพบทวนแนวปฏิบัติสำหรับโรงเรียนดังต่อไปนี้

1.1 ควรจัดให้มีการฝึกอบรมคณะทำงาน หรือบุคลากรผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ในด้านสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ให้มีความรู้ ความสามารถ มีประสิทธิภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ มีลักษณะผู้นำที่ดี สามารถเป็นบุคคลที่ประสานงานภายในชุมชนได้ เป็นอย่างดี และในการดำเนินงานดังกล่าวควรกระทำอย่างรัดกุม รอบคอบ มีขั้นตอน และมีหลักการอย่างชัดเจน

1.2 บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกเข้าดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนนั้น ควรจะได้รับการฝึกอบรมวิชาการบริหารการศึกษา โดยเน้นด้านความรู้ ทักษะ ตลอดจน เทคนิคการบริหารงานด้านต่าง ๆ ให้เกิดความรู้ความเข้าใจโดยเฉพาะด้านความสัมพันธ์ กับชุมชน ควรจะเน้นให้มาก เพราะผู้บริหารใหม่จะต้องออกไปเผชิญกับปัญหาและอุปสรรค หลายด้าน ทั้งด้านบุคลากร อุปกรณ์ งบประมาณ แรงงาน และความร่วมมือช่วยเหลือ ต่าง ๆ ฉะนั้นเทคนิคด้านนี้จึงควรเน้นให้เห็นความสำคัญเป็นพิเศษ

1.3 ควรจัดประชุมสัมมนาระหว่างกลุ่มผู้บริหารแต่ละกลุ่ม แต่ละเขต การศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและ ประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและมองเห็นแนวทางในการปฏิบัติที่เหมาะสมขึ้น เพื่อพัฒนางานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนให้ได้มาตรฐานใกล้เคียงกัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะในการให้บริการของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แสดงว่าการบริหารงานด้านนี้ยังไม่สนองความต้องการของชุมชนเท่าที่ควร ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนให้ดีขึ้น ควรปฏิบัติดังนี้

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดนโยบายการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนให้ชัดเจนในแต่ละปีการศึกษา เพื่อนำไปวางแผนเป็นแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนและชุมชน

2.2 ควรจัดประชุมครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา เพื่อชี้แจงนโยบาย บทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนให้เป็นที่เข้าใจ เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาร่วมมือพัฒนางานด้านนี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การประชุมปรึกษาหารือควรเป็นไปอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องทุกปี โดยเลือกเวลาและโอกาสที่เหมาะสม เช่น วันประชุมพิเศษ วันสวดมนต์โรงเรียน วันแจกประกาศนียบัตร และวันสำคัญอื่น ๆ

2.3 ควรส่งเสริมงานด้านการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น โดยจัดบุคลากรเครื่องมือสื่อสารให้เหมาะสมกับสภาพการ เช่น การเผยแพร่ทางเอกสาร วารสาร การกระจายเสียง การจัดครูเข้าเยี่ยมเยียนพบปะกับชุมชน การมีส่วนร่วมในประเพณีและงานสำคัญต่าง ๆ ของชุมชน เพื่อนำโรงเรียนออกสู่ชุมชนให้มากขึ้น

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ช่วงระยะเวลาการก่อตั้งโรงเรียน ว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้บริการแก่ชุมชนในระดับใด

3.2 ควรมีการศึกษาในรูปแบบเดียวกันกับการวิจัยครั้งนี้ ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ตามทัศนะของบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้นำท้องถิ่น พระสงฆ์ กลุ่มผู้บริหารระดับสูงในระดับจังหวัด ระดับเขต และระดับประเทศต่อไป

3.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของโรงเรียนในการบริการชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในสภาพของชุมชนที่แตกต่างกัน เช่น ชุมชนในเมืองและชุมชนในชนบท

3.4 . ควรศึกษาสภาพปัญหาการให้บริการชุมชนของโรงเรียน ตามแนว
นโยบายในปัจจุบัน

3.5 . ควรศึกษาความต้องการของชุมชนที่มีต่อบทบาทของโรงเรียน
ในด้านการให้บริการของโรงเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การพัฒนารัฐชน, กรม. กฎหมาย คำสั่ง ระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : กองส่งเสริมและเผยแพร่, ม.ป.ป.
- เกษม สาทราชพิทย. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์โลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก, 2531.
- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการกำหนดพื้นที่เป้าหมาย เพื่อการพัฒนาชนบทในแผนพัฒนา ฉบับที่ 5 (2525 - 2526) พ.ศ. 2524 ฉบับที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์ประสานงานการพัฒนารัฐชนบทแห่งชาติ, 2524.
- _____ . คู่มือระบบบริหารการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : ศูนย์ประสานงานการพัฒนาชนบทแห่งชาติ, 2524.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการประเมินผลโครงการเงินยืมธนาคารโลก เพื่อพัฒนาชนบท (มพช. 1). กรุงเทพฯ : กองประเมินผลการศึกษา, 2529.
- _____ . รายงานการประเมินผลโครงการโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาชนบทกลุ่มที่ 2 (มพช. 2) ระยะครึ่งโครงการ. กรุงเทพฯ : กองประเมินผลการศึกษา,
- จิระ สิริขันธ์. งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519. อักสาเนา.
- เจลิยา สิริขันธ์. "คำนำ," ใน เอกสารการสัมมนาครูโรงเรียนชุมชนจังหวัดชลบุรี. 2522. อักสาเนา.
- ซังค วังชัยนัช. "โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เพิ่งประสงค์," รายงานการสัมมนาการมัธยมศึกษาแบบผสมกับการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย, 2519.
- ชัชวาลย์ อามาศยณัณ. งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อักสาเนา.
- ชัยรัตน์ พุทธชาลี. "ความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อโรงเรียน," นิตยสาร. 19 : 19 - 20 ; ตุลาคม 2528.

เจียร ศีลนะชัย. "การจัดกิจกรรมเพื่อชุมชน," นิตยครุ. 23 : 15 - 16 ;
ธันวาคม 2528.

เซ็น แก้วศ. "โรงเรียนมัธยมศึกษาสำหรับประชาชน," รายงานการสัมมนา
การมัธยมศึกษาแบบประสมกับการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย, 2519.

คารา พิยะปาล. การศึกษากับพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

ถวัลย์ บุญแสน. งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 6.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.

ทองศักดิ์ คุ่มไชนะ. กิจกรรมและปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

นภาพร อัจฉริยะกุล. "แนวโน้มของโรงเรียนในอนาคต," ใน เอกสารการสอน
ชุดโรงเรียนกับชุมชน เล่ม 2. หน้า 192. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526.

นาฏเจดีย์ สุมาวงค์. "ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน," ใน รายงาน
การสัมมนาเรื่อง การบริหารการศึกษาและประชาชนศึกษา. หน้า 20 - 23.
มหาสารคาม : วิทยาลัยวิชาการศึกษา มหาสารคาม, 2516.

นิพนธ์ คันทะเสวี. ภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง. กรุงเทพฯ : โครงการ
พัฒนามหาวิทยาลัย, 2517.

แผนกปกครองจังหวัดพะเยา. สรุปข้อราชการจังหวัดพะเยา สำหรับนักศึกษาหลักสูตร
ปกครองระดับสูง รุ่นที่ 21. 2528. หน้า 1.

ประจวบ ทอตระกูล. บทบาทการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของครูใหญ่
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง ตามทัศนะของ
ครูและประชาชน, ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.

ประพัฒน์ จำปาไทย. "นักวิจัยยุค," ข่าวสารวิจัยการศึกษา. 10(6) : 29 - 30 ;
สิงหาคม - กันยายน 2530.

ประสิทธิ์ ฌรงศ์เดช. การบริการชุมชนของวิทยาลัยครู ตามทัศนะของผู้บริหารการศึกษา และผู้นำท้องถิ่นในเขตการศึกษา 5. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.

ปรีชา คัมภีรปกรณ. "บทบาทอันพึงปรารถนาของโรงเรียนชุมชน," ใน เอกสารการสอนชุดโรงเรียนกับชุมชน เล่ม 2. หน้า 122. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

พรพรรณ พิพิชกุลชัยพล. "ความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน โรงเรียน กับชุมชน," แนะแนว. 9(37) : 40 - 48 ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2518.

พรณยุพา นพรัก. การพัฒนาชุมชน. พิมพ์โลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก, 2526. อัดสำเนา.

พนัส หันนาคินทร์. การศึกษาของไทย. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2521.

พัฒน์ บุญยรัตพันธุ์. คู่มือการศึกษางานพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : วัชรินทร์การพิมพ์, 2519.

ไพบุลย์ จันทย์ศ. "ภาระหน้าที่กับคำครองชีพของครู," สารพัฒนาหลักสูตร. 19 : 56 - 57 ; เมษายน 2526.

ปิฎกโณ สาขร. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2516.

มานพ กาละดี. แนวการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพและสังคม. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ทวีกิจ, 2528.

วิรัช เทียงหงษากุล. หลักการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์, 2529.

วิสัน รุณปาแผก. งานบริการสังคมของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม.

ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

สามัญศึกษา, กรม. คู่มือการประเมินมาตรฐานการมัธยมศึกษา พ.ศ. 2523.

กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา, 2523.

_____. แนวปฏิบัติในการบริหารโรงเรียนเพื่อชุมชน. กรุงเทพฯ : กองการ
มัธยมศึกษา, ม.ป.ป.

_____. วัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย และมาตรการ แผนพัฒนาการศึกษา
ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ระยะที่ 6 (พ.ศ. 2520 - 2531). กรุงเทพฯ :
กองแผนงาน, 2530.

_____. คู่มือครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดใหม่. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์,
2522.

_____. ความต้องการที่จำเป็นทางการศึกษาของชุมชนทั่วประเทศ. กรุงเทพฯ :
หน่วยศึกษานิเทศก์, 2524.

_____. สภาพความต้องการครูของกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : กองการเจ้าหน้าที่,
2529.

สังค มิตกิตติ. การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
ในจังหวัดเชียงราย. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

สนั่น วงศ์พิทักษ์. "ปัญหาการประสานงานการพัฒนาชนบทไทย," สังคมศาสตร์.
18(3) : 23 - 34 ; กันยายน 2524.

สนอง สุวรรณวงศ์. บทบาทและความต้องการของชุมชนเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา
ประชาชน จังหวัดสงขลา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

สนิท ปึ้งรงค์. "โรงเรียนชุมชน," ประชาบาล. 2(9) : 12 - 13 ; ธันวาคม 2521.

สมบัติ จันทรวงศ์. การวิเคราะห์งานบริหาร, ศคลของครูใหญ่โรงเรียนรัฐบาล.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513. อัดสำเนา.

สมศักดิ์ ศรีมาโนชญ์. การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2523.

สมาน แสงมลิ. "คำบรรยายพิเศษของท่านปลัดกระทรวงศึกษาธิการ," มิตรครู.

28(12) : 5 - 11 ; มิถุนายน 2529.

สามารถ จุ้ยทอง และคนอื่น ๆ. "การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน," มิตรครู. 21(18) : 22 - 27 ; 30 กันยายน

2521.

สิริ เทศประสิทธิ์. "บทบาทของผู้บริหารการศึกษาในฐานะผู้ให้บริการ," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาโรงเรียนกับชุมชน, หน้า 5 - 11. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

สุพิชญา ชีระกุล. "ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน," ศึกษาศาสตร์.

2(1) : 53 - 63 ; มิถุนายน - ธันวาคม 2520.

สุพันธ์ ยันต์ทอง. การบริหารโรงเรียนเทคนิค. ลพบุรี : วิทยาลัยครูเทพสตรี, 2525.

สวัสดิ์ แก้วทอง. "การประสานงานกับการพัฒนาชนบท," มิตรครู. 26(4) : 40 - 43 ; กุมภาพันธ์ 2527.

อารีย์ ไชยราช. ปัญหาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาระดับตำบล ในเขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.

- อุดม ปัญญา. การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสระบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบล. ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- อุทัย บุญประเสริฐ. "การใช้โรงเรียนเป็นแหล่งวิทยาการ," ใน เอกสารการสอนชุดวิชา โรงเรียนกับชุมชน เล่มที่ 2 หน่วยที่ 8 - 15. หน้า 75. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2525.

Becerra, G. Vega, "Role Perception of Administrator and Community Representation in Participatory Decision Making," Dissertation Abstract International. 34(11) : 6687 - A, 1974.

Burton, Cornelius Beck. "A Descriptive Study of Community Service Program in Alabama Public Junior College," Dissertation Abstract International. 38(8) : 4596 - A, 1973.

Gall, Morris. Modern Secondary Education. New York : American Book Co., 1964.

Hakanen, Lauri John. "An Investigating of School Community Communication in Vermillion South Dakota, District N. 5," Dissertation Abstract International. 35 : 6004 ; March, 1975.

Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size For Research Activities," Journal of Educational and Psychological Measurement. 30(3) : 607 - 610 ; August, 1970.

Mccabe, Brooks Flanning. "Conceptual Approach to University Participation in Community Development," Dissertation Abstract International. 36(7) : 4171 - A, 1974.

Sorbello, Anthony Frank. "Perception of Actual and Ideal Role in School Community Relation for Parents of Elementary School - Children in Selected School Districts," Dissertation Abstract International. 39 : 598 - A, August, 1978.

Stoops, Emery, and Rafferty, M.L. Boston Jr. Practices and Trends in School Administration. Ginn and Company : New York, 1961.

William, Stanley W. Education Administration in Secondary Schools. Task and Challenge. New York : Holt Rinehart and Winston, Inc., 1964.

การคำนวณ

ภาควิชาบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

5 มกราคม 2532

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ลอกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้บริหารโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นายบรรณาคม ภักดิ์พิพัฒน์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำการวิจัยเรื่อง "การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภากำหนดในจังหวัดพะเยา" คาดว่าผลการวิจัยครั้งนี้คงจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาการบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านการบริการและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ในการวิจัยครั้งนี้มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับความกรุณาจากท่านและคณะครูในโรงเรียนของท่าน ในการออกแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น.....ท่าน

ดังนั้น จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านและคณะครูในโรงเรียนได้โปรดออกแบบสอบถามที่ส่งมาพร้อมนี้ และข้าพเจ้าจะมาขอรับแบบสอบถามคืนในวันที่ 20 มกราคม 2532

จึงเรียนมาเพื่อหวังในความอนุเคราะห์ และขอแสดงความขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

บรรณาคม ภักดิ์พิพัฒน์

(นายบรรณาคม ภักดิ์พิพัฒน์)

ภาควิชาบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

5 มกราคม 2532

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์หอยแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานสภาตำบล และกรรมการสภาตำบล.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นายบรรณาคม ภักดีพัฒน์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำการวิจัยเรื่อง "การบริหารชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา" คาทว่าผลการวิจัยครั้งนี้ คงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาการบริหารการศึกษาในด้านการบริการและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ในการวิจัยครั้งนี้มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับความกรุณาจากท่านและคณะครูในโรงเรียนของท่านในการตอบแบบสอบถาม จำนวน.....ท่าน

ดังนั้นจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านและคณะครูในโรงเรียน ได้โปรดตอบแบบสอบถามที่ส่งมาพร้อมนี้ และข้าพเจ้าจะมารับแบบสอบถามคืน ในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2532

จึงเรียนมาเพื่อหวังในความอนุเคราะห์ และขอแสดงความขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

บรรณาคม ภักดีพัฒน์

(นายบรรณาคม ภักดีพัฒน์)

แบบสอบถาม

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อรวบรวมความคิดและความต้องการของท่านเกี่ยวกับการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งท่านมีส่วนรับผิดชอบหรือมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ด้วย ผลการวิจัยครั้งนี้ จะได้นำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเพื่อเป็นแนวทางในการที่โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา จะได้นำไปปรับปรุงการบริการชุมชนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น กรุณาตอบตามความต้องการที่แท้จริง คำตอบของท่านจะถือว่าเป็นความลับ และจะไม่มีผลเสียต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด

แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของท่าน

ตอนที่ 2 ถามความต้องการของท่านที่มีต่อการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา

ขอความกรุณาตอบทุกข้อ และทุกตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับตำแหน่งของท่าน

ข้าพเจ้าผู้ตอบแบบสอบถาม ทำรงตำแหน่งเป็น

- ☐ ผู้บริหารโรงเรียน
- ☐ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน
- ☐ ครูผู้สอน
- ☐ กรรมการสภาตำบล

ตอนที่ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของท่าน

คำชี้แจง ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือตามระดับความคิดเห็น
เมื่อท่านมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งท่านมีส่วนรับผิดชอบหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับอยู่ด้วยนี้
ให้บริการแก่ชุมชนในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้น้อยเพียงใด โดยปฏิบัติดังนี้

ข้อที่ท่านคิดเห็นว่าโรงเรียนให้บริการมากที่สุด	ให้ใส่เครื่องหมาย /	ในช่องมากที่สุด
ข้อที่ท่านคิดเห็นว่าโรงเรียนให้บริการมาก	ให้ใส่เครื่องหมาย /	ในช่องมาก
ข้อที่ท่านคิดเห็นว่าโรงเรียนให้บริการปานกลาง	ให้ใส่เครื่องหมาย /	ในช่องปานกลาง
ข้อที่ท่านคิดเห็นว่าโรงเรียนให้บริการน้อย	ให้ใส่เครื่องหมาย /	ในช่องน้อย
ข้อที่ท่านคิดเห็นว่าโรงเรียนให้บริการน้อยที่สุด	ให้ใส่เครื่องหมาย /	ในช่องน้อยที่สุด

คำถาม ท่านมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งท่านมีส่วนรับผิดชอบหรือมีส่วน
เกี่ยวข้องกับอยู่ด้วย ให้บริการแก่ชุมชนในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้น้อยเพียงใด

ข้อที่	กิจกรรมบริการชุมชน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านการศึกษา</u>					
1.	จัดการศึกษาผู้ใหญ่สำหรับประชาชนที่ไม่มี โอกาสเรียนในระบบโรงเรียน					
2.	เผยแพร่และให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ที่จำเป็นสำหรับประชาชน เช่น กฎหมายที่ดิน กฎหมายแพ่ง					
3.	จัดทัศนศึกษาร่วมกันระหว่างโรงเรียน กับชุมชน					

ข้อที่	กิจกรรมบริการชุมชน	ระดับความพึงเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.	เปิดโอกาสให้ประชาชนใช้บริการห้องสมุดของโรงเรียนเพื่อค้นคว้าหาความรู้					
5.	ครู-อาจารย์ของโรงเรียนเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการแก่ประชาชนในชุมชน					
6.	จัดให้มีสถานที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน					
7.	เผยแพร่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นพิษแก่ประชาชน					
8.	เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและชุมชน					
9.	เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาสมุนไพรในการรักษาพยาบาล					
10.	เผยแพร่ความรู้ด้านการอนามัยขั้นพื้นฐาน เช่น การรู้จักใช้ยาสามัญประจำบ้าน การป้องกันโรคติดต่อ การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ					
11.	ให้โรงเรียนเชิญชวนประชาชนเข้าชมและเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่โรงเรียนจัดขึ้น					

ข้อที่	กิจกรรมบริการชุมชน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12.	โรงเรียนและกรรมการสภาตำบล ร่วมกันจัดแผนการเรียนให้เหมาะ สมกับสภาพท้องถิ่น					
13.	จัดอบรมเรื่องเพศศึกษา ชีวิตการ ครองเรือนแก่ประชาชนในวัย หนุ่มสาว และคู่สมรส					
	<u>กานเศรษฐกิจและอาชีพ</u>					
14.	เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการ สหกรณ์					
15.	เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการใช้ เครื่องมือทางการเกษตรแผน ใหม่					
16.	จัดอบรมวิชาชีพและจัดตั้งกลุ่มสนใจ ขึ้นในชุมชน					
17.	ให้แนวทางในการแก้ไขปัญหา พอลาคคนกลาง					
18.	ให้ความรู้และส่งเสริมอุตสาหกรรม ในครัวเรือน					
19.	ครู-อาจารย์สายวิชาชีพออกพบปะ กับชุมชนเพื่อแนะนำความรู้ ให้คำ ปรึกษา ตลอดจนแก้ไขปัญหาในการ ประกอบอาชีพ					

ข้อที่	กิจกรรมบริการชุมชน	มากที่สุด	มาก	ระดับความคิดเห็น		
				ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
20.	โรงเรียนจัดตักนั้คให้แก เกษตรกร					
21.	สนับสนุนและส่งเสริมการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิด ประโยชน์แกท้องถิ่น					
22.	จัดให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลาง ในการเผยแพร่ข่าวสาร เกี่ยว กับตลาดแรงงานแก่ชุมชน					
23.	จัดสอนวิชาชีพแบบครบวงจรแก่ นักเรียน					
24.	เป็นศูนย์กลางในการหาตลาด จำหน่ายผลผลิตของชุมชน					
	<u>กานการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน</u>					
25.	จัดครู-นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ในการพัฒนาชุมชน เช่น ร่วมพัฒนา ปรับปรุงสาธารณสถาน					
26.	โรงเรียนเข้าร่วมในการจัดกิจกรรม ประเพณีของท้องถิ่น เช่น ประเพณี การร่อนน้ำคำหัว ประเพณีการตาน- ถวายสลาก					

ข้อที่	กิจกรรมบริการชุมชน	มากที่สุด	มาก	ระดับความคิดเห็น		
				ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
27.	จัดส่งบุคลากรเข้าเยี่ยมเยียนประชาชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน					
28.	ทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานที่จะนำความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นไปสู่ประชาชนในชุมชน					
29.	โรงเรียนจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อพัฒนาจิตใจ และคุณธรรมแก่ประชาชน					
30.	จัดฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่น เพื่อเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน					
31.	จัดกิจกรรมอาสาพัฒนาท้องถิ่นให้แก่นักเรียน					
32.	เป็นผู้นำในการจัดแข่งขันกีฬาของชุมชน					
33.	ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการสภาตำบล เพื่อวางโครงการพัฒนาชุมชน					
34.	จัดบุคลากรช่วยเหลือหรือเป็นวิทยากรในการอบรมเรื่องต่าง ๆ ของชุมชน เช่น ส่งครูเป็นวิทยากรอบรมประชาชนในหมู่บ้าน อ.พ.ป.					

ข้อที่	กิจกรรมบริการชุมชน	มากที่สุด	มาก	ระดับความพึงพอใจ		
				ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ก้านโอบบริการอาคารสถานที่</u> <u>วัสดุอุปกรณ์</u>					
35.	บริการสื่อการสอนแก่โรงเรียนใน ท้องถิ่น					
36.	โอบบริการแก่ประชาชนในการยืม วัสดุอุปกรณ์ไปใช้ในกิจกรรมของ ชุมชน					
37.	ให้ประชาชนได้ใช้บริการของ โรงเรียนจักงานรื่นเริง หรือ งานประเพณีได้					
38.	อนุญาตให้ชุมชนได้ใช้อาคารเรียน โต๊ะ เก้าอี้ ในการจัดอบรม ประชุม สัมมนา					
39.	ให้ชุมชนใช้สนามกีฬาและอุปกรณ์ กีฬาได้					
40.	อนุญาตให้ชุมชนใช้น้ำประปาหรือ บ่อน้ำ เมื่อชุมชนเกิดการขาดแคลน น้ำ					
41.	จัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจแก่ ชุมชน					

ข้อที่	กิจกรรมบริการชุมชน	มากที่สุด	มาก	ระดับความคิดเห็น		
				ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
42.	อนุญาตให้ชุมชนใช้ทรัพย์สินทาง ประเภทที่หายาก เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องโรเนียว					
43.	อนุญาตให้ชุมชนเข้าพักผ่อนใน โรงเรียนได้ ขณะที่เกิดภัยพิบัติ คามธรรมชาติ เช่น ภัยธรรมชาติ หรือภัยสงคราม					

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	บรรณาคม	ภักดีพัฒน์
ภูมิลำเนา	เกิดที่	ตำบลโนนเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
การศึกษา	2500	- สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนอานวยกิจราษฎร์ วิทยาคาร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
	2503	- สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนประโคนชัยสามัญศึกษา อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
	2508	- สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
	2514	- สำเร็จการศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (ป.กศ.สูง) จากวิทยาลัยครูนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
	2518	- สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาการศึกษามัธยมศึกษา (กศ.ม.) วิชาเอก สังคมศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน
	2533	- สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
การปฏิบัติงาน	2516	- ครูตรี โรงเรียนนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์
	2518	- อาจารย์ 1 โรงเรียนปงรัชดาภิเษก อำเภอปง จังหวัดพะเยา
	2523	- ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนปงรัชดาภิเษก อำเภอปง จังหวัดพะเยา
ปัจจุบัน		- ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนปงรัชดาภิเษก สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอปง จังหวัดพะเยา

การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามทัศนะของ
ผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา

บทคัดย่อ

ของ

บรรณาคม ภักดีพิพัฒน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

กันยายน 2533

การวิจัยครั้งนี้มุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน
ครูและกรรมการสภาตำบล ที่มีต่อการบริหารชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดพะเยา
สี่ด้านคือ การบริการด้านการศึกษา การบริการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ การบริการด้านเข้าร่วม
กิจกรรมในชุมชน และการบริการด้านอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูและกรรมการ
สภาตำบลในจังหวัดพะเยา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 35 คน ครูจำนวน
268 คน กรรมการสภาตำบลจำนวน 256 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 599 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประเมินค่า
สถิติที่ใช้คือ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ F - test

ผลการวิจัยสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน ครูและกรรมการสภาตำบล มีทัศนะเกี่ยวกับการบริการชุมชน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา อยู่ในระดับปานกลาง
2. ผู้บริหารโรงเรียน ครูและกรรมการสภาตำบล มีทัศนะเกี่ยวกับการบริการชุมชน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดพะเยา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ทั้งสี่ด้าน
3. ผู้บริหารโรงเรียน และครู มีทัศนะเกี่ยวกับการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในจังหวัดพะเยา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งสี่ด้าน
4. ผู้บริหารโรงเรียนและกรรมการสภาตำบล มีทัศนะเกี่ยวกับการบริการชุมชนของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดพะเยา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ใน
ด้านการให้บริการด้านการศึกษา และการให้บริการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ส่วนการให้บริการ
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน และการให้บริการด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ มีทัศนะ
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. ครูและกรรมการสภาตำบล มีทัศนะเกี่ยวกับการบริการชุมชนของโรงเรียน
มัธยมศึกษาในจังหวัดพะเยา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งสี่ด้าน

COMMUNITY SERVICES OF THE SECONDARY SCHOOLS UNDER THE DEPARTMENT OF
GENERAL EDUCATION AS PERCEIVED BY SCHOOL ADMINISTRATORS, TEACHERS,
AND MEMBERS OF TAMBOL COUNCILS IN CHANGWAT PHAYAO

AN ABSTRACT

BY

BANNAKHOM PAKDEEPIPATH

Presented in Partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

September 1990

The purposes of this research were to study and compare the opinions of the school administrators, teachers, and members of Tambon councils towards the school community services in four aspects; educational services, economic and vocational services, community activity participation services, school plant and facility services.

The sample used in this study comprised of 35 school administrators, 268 teachers, and 256 members of Tambon councils. The rating-scale questionnaires were used to collect data. The statistics used for analyses of data included the mean, standard deviation, and the F-test.

The important findings were summarized as follows:

1. The school administrators, teachers and members of Tambon councils had the opinions towards the community services of the secondary schools in Changwat Phayao at a moderate level.

2. The school administrators, teachers, and members of Tambon councils had different opinions towards the community services of the secondary schools in Changwat Phayao at a .01 level of significance in all four aspects.

3. The school administrators and teachers had different opinions towards the community services of the secondary schools in Changwat Phayao with no statistical significance.

4. The school administrators and members of Tambon councils had different opinions towards the community services of the secondary schools in Changwat Phayao at a .01 level of significance in educational services, and economic and vocational services, while in the aspects of community activity participation services, and school plant and facility services the opinions were not significantly different.

5. The teachers and members of Tambon councils had different opinions towards the community services of the secondary schools in Changwat Phayao at a .01 levels of significance.